

***Program de Guvernare
2009 – 2012***

Program de Guvernare 2009 – 2012

CAPITOLUL 1. Contextul macroeconomic intern și internațional	5
CAPITOLUL 2. Măsurile pentru ieșirea din criza economică și reluarea creșterii economice	9
CAPITOLUL 3. Politica fiscal-bugetară	12
CAPITOLUL 4. Justiție și politici anticorupție	16
CAPITOLUL 5. Educație.....	19
CAPITOLUL 6. Sănătate.....	26
CAPITOLUL 7. Piața muncii	31
CAPITOLUL 8. Asigurări sociale.....	33
CAPITOLUL 9. Familia, protecția copilului și egalitatea de șanse.....	34
CAPITOLUL 10. Tineret și sport	37
CAPITOLUL 11. Mediul de afaceri, IMM-urile, concurența și protecția consumatorului	39
CAPITOLUL 12. Infrastructura de transport.....	44
CAPITOLUL 13. Cercetarea științifică, dezvoltarea și inovarea.....	50
CAPITOLUL 14. Societatea informațională	52
CAPITOLUL 15. Agricultură și dezvoltare rurală. Proprietate și cadastru	58
CAPITOLUL 16. Politica de dezvoltare regională și a infrastructurii publice de interes local	63
CAPITOLUL 17. Turism	65
CAPITOLUL 18. Energie și resurse minerale.....	66
CAPITOLUL 19. Protecția mediului înconjurător.....	70
CAPITOLUL 20. Reforma administrației publice.....	75
CAPITOLUL 21. Ordine public și siguranța cetățeanului	79
CAPITOLUL 22. Politica externă	84
CAPITOLUL 23. Cultură, culte și patrimoniu național.....	90
CAPITOLUL 24. Apărarea națională	92
CAPITOLUL 25. Afaceri europene	98

România a parcurs în ultimii dou zeci de ani un proces amplu și complex de transformare sistemică, de reconstrucție a cadrului legal, instituțional și organizatoric, având ca obiectiv instaurarea unui sistem democratic și tranziția la economia de piață. Unele reforme pe care le-am realizat sunt incomplete și imperfecte, motiv pentru care persistă disfuncționalități în multe domenii. Integrarea în NATO și aderarea la Uniunea Europeană confirmă încheierea cu succes a etapei de transformare sistemică. **Putem spune că astăzi România a revenit la normalitate structurală și funcțională și și-a regăsit locul în Europa.** Aceasta este o primă realitate de la care pornim în conturarea Programului nostru de guvernare.

Criza financiară declanșată în 2007, care s-a transformat în scurtă vreme în cea mai gravă criză economică postbelică la nivel mondial, a lovit cu forță România. Pe lângă efectele evidente de scădere a producției, creșterea omajului, deteriorarea nivelului de trai și sporirea incertitudinii și instabilității, criza a pus în evidență o serie de probleme privind eficiența unor instituții. În timp ce autoritățile au înțeles rapid necesitatea încheierii acordului cu instituțiile financiare internaționale, capacitatea de absorbție a fondurilor europene a rămas scăzută.

Modernizarea administrației publice este o prioritate absolută, obiectiv crucial și se subsumează o serie de reforme. Actuala criză economică trebuie să fie folosită ca oportunitate pentru accelerarea modernizării instituțiilor publice. Întârzierea acestui proces de modernizare poate afecta semnificativ ansele de dezvoltare pe termen lung a României în cadrul UE și în cadrul unei economii mondiale tot mai globalizate și mai competitive.

Dincolo de prioritățile pe termen scurt impuse de criza economică și de cele pe termen mediu legate de continuarea integrării în UE, considerăm că este timpul să fie declanșată o dezbatere la nivel național cu privire la obiectivele și proiectele pe termen lung. O etapă istorică s-a încheiat și este necesar să conturăm drumul pentru perioadele următoare. Deși un program de guvernare reprezintă agenda de lucru a unui guvern cu un mandat limitat la câțiva ani, el se înscrie într-o succesiune pe termen lung care trebuie să fie cât mai coerentă și consecventă cu puțin. Nu ne putem permite să o luăm de la capăt iar și iar.

Programul de guvernare pe care îl supunem aprobării Parlamentului are în vedere trei etape:

- **Pe termen scurt, prioritatea guvernului va fi legată de depășirea crizei.** Orice derapaj în îndeplinirea acordului cu instituțiile financiare internaționale riscă să aibă efecte destabilizatoare extrem de puternice. Acordul oferă nu doar cadrul de stabilitate macroeconomic necesar funcționării în bune condiții a economiei, ci și impulsul pentru reforme structurale care să asigure sustenabilitatea pe termen lung și sporirea eficienței politicilor publice.
- **Pe termen mediu, guvernul se va concentra pe continuarea procesului de integrare europeană, acordând o atenție specială pregătirii pentru adoptarea euro.** Criteriile de la Maastricht, care trebuie îndeplinite ca o condiție prealabilă trecerii la euro, impun deja un cadru foarte riguros pentru politicile macroeconomice din perioada următoare. Acesta trebuie îndeplinit completat cu măsuri de ordin structural, care să asigure bună funcționare și competitivitatea economiei românești și după adoptarea euro. Astfel, investițiile în infrastructură reprezintă o prioritate, având în vedere decalajele mari care ne separă de rile europene în acest domeniu. Flexibilizarea și creșterea eficienței diverselor piețe, îmbunătățirea și în același timp asigurarea predictibilității cadrului legal și fiscal în care operează mediul de afaceri, stimularea dezvoltării de abilități și competențe manageriale sunt printre măsurile ce se vor afla în atenția guvernului în vederea pregătirii economiei românești pentru adoptarea euro. Proiectele de dezvoltare regională și de dezvoltare a infrastructurii trebuie să contribuie în mai mare măsură la punerea în valoare a potențialului economic al României, inclusiv în domeniul agriculturii și al dezvoltării rurale.
- **Guvernul își propune, de asemenea, să inițieze elaborarea unui document în baza căruia să se desfășoare o largă dezbateră privind perspectivele, obiectivele și modelele de dezvoltare pe termen lung.** Chiar dacă este membră a Uniunii Europene, România trebuie să-și contureze propria ei viziune privind dezvoltarea pe termen lung, pe care să o confrunte și să o negocieze în cadrul multilateral oferit de Uniunea Europeană. Strategia de la Lisabona, care va fi probabil relansată în 2010 cu un nou orizont de cel puțin zece ani, constituie o oportunitate pentru care trebuie să fim pregătiți.

Documentul va detalia în cele ce urmează aspectele menționate mai sus, insistând pe cele imediate, esențiale pentru depășirea crizei. Se prezintă, de asemenea, obiectivele și măsurile avute în vedere de guvern, atât cele cuprinse în acordul cu FMI cât și cele ce vizează termenul mediu. Sunt prezentate detaliat obiectivele și măsurile avute în vedere la nivelul domeniilor de activitate guvernamentală.

CAPITOLUL 1. Contextul macroeconomic intern și internațional

Economia românească se află într-o recesiune economică severă. În prima jumătate a anului curent, produsul intern brut (PIB) a scăzut în termeni reali cu 7,6% comparativ cu perioada similară a anului trecut. Declinul economic prognozat pentru anul 2009 este de -7,7%, o redresare modestă de +0,5% fiind anticipată pentru 2010.

Dezechilibrul extern nu mai este o sursă de risc. Contracția simultană a cererii interne și a celei externe, pe fondul unei prudențe crescute, al încetirii ritmului de creștere a veniturilor disponibile și al meninerii unor standarde de creditare restrictive, a determinat o corecție severă a dezechilibrelor externe de la valorile nesustenabile înregistrate anterior. Deficitul de cont curent anticipat pentru sfârșitul anului este de 4,6% din PIB, în reducere cu aproximativ 7,7 puncte procentuale față de cel înregistrat în 2008 (12,3% din PIB). Deficitul astfel rezultat devine sustenabil, fiind – în primele opt luni ale anului curent – finanțat în întregime din fluxul de investiții străine directe ale nerezidenților, care pentru perioada menționată au totalizat 3 154 milioane euro.

Deficitul bugetar a devenit un factor de risc. Deficitul bugetului general consolidat în primele nouă luni ale anului curent a fost de 5,04% din PIB. Acesta a fost determinat și de diminuarea veniturilor bugetare pe fondul intensificării efectelor crizei economice. Situația din 2009, când la un deficit extern prognozat de 4,6% din PIB îi corespunde un surplus extern al sectorului privat de aproximativ 2,7% din PIB nu este nici normal, nici sustenabil. Este de așteptat ca, odată cu reluarea creșterii economice, sectorul privat să înregistreze din nou deficite. Pentru ca deficitul de cont curent al României să rămână în limite sustenabile, este necesar ca începând cu anul următor deficitul bugetar să se restrângă sub valoarea de 7,3% din PIB estimată pentru anul acesta.

În primele luni ale anului curent au avut loc corecții importante la nivelul pieței bursiere, iar volatilitatea cursului de schimb al monedei naționale a fost mai ridicată până la momentul semnării acordului cu instituțiile financiare internaționale.

Încheierea în prima parte a anului curent a unui acord financiar extern multilateral cu Fondul Monetar Internațional, Uniunea Europeană, Banca Mondială și alte instituții financiare internaționale a avut loc pe fondul:

- Unei volatilități ridicate a piețelor financiare, caracterizată de un risc crescut de abandonare a investițiilor și retragere a capitalurilor investitorilor străini în special din economiile emergente;
- Combinării efectului crizei financiare internaționale cu următoarele dezechilibre macroeconomice specifice economiei românești:
 - *Ponderea ridicată a deficitului de cont curent în PIB (12,3% în 2008) și finanțarea într-o proporție crescândă a acestuia prin acumularea de datorie externă pe termen scurt.*
 - *Acumularea de datorie pe termen scurt, preponderent privat, care a alimentat ritmuri nesustenabile de creștere a creditului neguvernamental și a crescut riscul de imposibilitate a răsplatirii respectivei datorii în momentul amplificării crizei internaționale și al reducerii lichidității pe plan internațional.*
 - *Prociclicitatea politicilor fiscale și a veniturilor – deficitul bugetar s-a adâncit de la aproximativ 1% din PIB în 2005 la 4,9% din PIB în 2008, iar politica veniturilor a alimentat creșterea substanțială a salariilor din sectorul public, acestea ajungând să se situeze peste nivelul salariilor din sectorul privat. De altfel, pe fondul atât al creșterii salariilor individuale, cât și al majorării numărului de angajați din sectorul public, ponderea cheltuielilor cu salariile sectorului public în PIB a crescut de la aproximativ 6% în 2004, la 9% la sfârșitul anului 2008 (ceea ce înseamnă că respectivele cheltuieli au crescut mai repede decât PIB), generându-se astfel un deficit suplimentar de peste 3% din PIB. Derapaje s-au înregistrat și în politica pensiilor, unde prin corelarea *de facto* a evoluțiilor pensiilor din sistemul public cu nivelul anual al salariului mediu pe economie, s-a generat un deficit bugetar structural (pe termen lung) de aproape 2% din PIB, și aceasta fără a se lua în calcul evoluția prognozată negativă a indicatorilor demografici.*
 - *Avansul mai rapid al salariilor reale față de productivitatea muncii. În condițiile unei piețe a muncii tensionate, creșterea veniturilor exprimate în termeni reali s-a situat peste creșterea productivității, alimentând presiunile inflaționiste.*
 - *Persistența crescută a inflației, alimentată și de existența unui exces de cerere ridicat, a limitat amplitudinea ajustărilor operate de BNR asupra ratei dobânzii de politică monetară.*

Din perspectiva autorităților române, motivele unui asemenea acord au fost următoarele:

- Limitarea impactului, mai mare de altfel decât cel anticipat inițial, al crizei internaționale asupra economiei românești. Astfel, s-au evitat ajustări ce puteau deveni nesuportabile la nivelul populației și al agenților economici;
- Îmbunătățirea perspectivelor privind evoluția economiei românești, sustenabilitatea și coerența la nivelul politicilor publice prin angajamentul față de aplicarea unor reforme în domenii convenite într-un interval de timp prestabilit.
- Accesul cu costuri relativ scăzute la fonduri menite să substituie eventuala diminuare majoră a fluxurilor de capital către economia românească.

Încheierea acordului cu instituțiile financiare internaționale a indus o serie de efecte pozitive imediate, respectiv:

- Asigurarea resurselor privind finanțarea externă atât prin atragerea treptată a resurselor împrumutate, precum și prin intermediul „Inițiativei de coordonare în domeniul bancar pentru România”, prin care băncile-mam ale principalelor instituții de credit cu capital străin din România s-au angajat în a menține expunerea respectivelor grupuri față de România și să majoreze capitalul acestor instituții, pentru a face față eventualelor efecte negative ale crizei economice. De altfel, în prima jumătate a anului curent, gradul de rostogolire pentru datoria externă a fost de aproximativ 82%, peste proiecțiile din programul inițial agreat cu instituțiile financiare internaționale;
- Atenuarea volatilității cursului de schimb al monedei naționale, odată cu diminuarea riscurilor legate de finanțarea externă;
- Reducerea primei de risc percepute de investitorii străini pentru România.

La nivel internațional, o serie de indicatori economici tind să sugereze o stabilizare a activității. Există totuși o serie de riscuri potențiale care pot încetini tendința curentă :

- Relansarea economiei SUA și a unor economii din zona euro a fost generată în principal de măsuri cu un caracter temporar. Perspectiva datoriei publice foarte ridicate în multe țări dezvoltate va pune o presiune crescândă pe rata dobânzii. Astfel, viteza de revenire a economiilor ar putea fi încetinită.

- Efectele stimulului fiscal din aceste țări, precum și ale ajutoarelor financiare acordate sectorului financiar se vor diminua pe parcursul anului 2010.
- Creditarea va continua să fie limitată pe un orizont de timp mediu. Este de așteptat ca economiile din Europa să fie mai puternic afectate deoarece creditarea prin intermediul sistemului bancar este predominant .
- Absorbția lentă a șomerilor poate genera tensiuni sociale.
- Contextul regional este incert. Posibilitatea unei contagiuni datorate devalorizării monedelor unor țări baltice este încă destul de ridicată .

Economia României este puternic integrată în economia UE, astfel încât orice șoc negativ extern se va propaga rapid la nivel intern.

CAPITOLUL 2. M suri pentru ie irea din criza economic i reluarea cre terii economice

Guvernul î i afirm inten ia de men inere a cotelor de impozitare a venitului i profitului, precum i a taxei pe valoarea ad ugat (TVA) la valorile existente – 16% respectiv 19% – pe parcursul perioadei de guvernare. Totodat , guvernul va promova o politic fiscal transparent i predictibil , având ca scop final îmbun t irea condi iilor de func ionare a mediului de afaceri. În acela i timp, guvernul, prin asumarea unei coordon ri eficiente cu politica monetar , î i afirm angajamentul de adoptare de facto a monedei euro la 1 ianuarie 2015.

M surile noului guvern vor fi subsumate obiectivelor de respectare a angajamentelor asumate fa de institu iile financiare interna ionale i de sus inere a relu rii cre terii economice.

Materializarea riscurilor ce decurg din nerespectarea obliga iilor asumate ar conduce la:

- cre terea costurilor finan rilor alternative, în condi iile în care jum tate din tran ele aferente perioadei r mase din anul curent ar trebui s contribuie la finan area deficitului propus pentru 2009;
- modificarea în sens negativ a rating-ului de ar al României;
- amânarea procesului de reluare a cre terii economice;
- presiuni suplimentare de depreciere a monedei na ionale, cu efecte poten ial negative asupra ratei infla iei i sectorului financiar, având în vedere ponderea ridicat a creditelor în valut în total credite acordate sectorului privat;
- încetinirea, prin eventuala cre tere a ratelor dobânzilor, a procesului de creditare a sectorului privat.

Pentru a respecta angajamentele asumate i pentru a evita materializarea riscurilor care ar contribui la adâncirea procesului de contrac ie economic i la amânarea procesului de redresare economic , este nevoie ca în ultimul trimestru al acestui an autorit ile române s ia o serie de decizii nepopulare, care necesit o voin politic deosebit :

- Îndeplinirea inteii de deficit bugetar pentru 2009 agreat cu institu iile financiare interna ionale, respectiv 7,3% din PIB;
- Aprobarea de c tre Parlament a bugetului pentru anul 2010, având ca parametru de baz respectarea unui deficit bugetar consolidat de 5,9% din PIB;

- Înaintarea până la sfârșitul lunii noiembrie 2009 către Parlament a legii responsabilității fiscale care să impună bugetarea multianuală și încadrarea în anvelopa bugetară aprobată pentru ordonatorii de toate nivelurile;
- Adoptarea legilor salarizării unitare a personalului bugetar și a restructurării agențiilor guvernamentale;
- Aprobarea de către Parlament a noii legi a pensiilor, care să elimine privilegiile în materie de pensii și să prevadă creșterea treptată a vârstei de pensionare a femeilor, astfel încât în 2030 aceasta să ajungă la 65 de ani.

Toate aceste măsuri menționate reprezintă angajamente ale României asumate în cadrul acordului cu instituțiile financiare internaționale.

Pe lângă măsurile necesare a fi urgent implementate, guvernul consideră prioritar îndeplinirea următoarelor obiective pentru susținerea relucerii creșterii economice, precum și pentru reforma sustenabilă a sectorului public și eficientizarea acestuia, cu scopul final de a contribui la îmbunătățirea standardului de viață a cetățeanului:

- controlul eficient al cheltuielilor curente de administrare, pentru a nu periclita îndeplinirea obiectivelor fiscale în 2010 și a nu conduce la reduceri substanțiale și nedorite ale cheltuielilor de investiții, cu efecte negative asupra redresării economice;
- continuarea procesului de consolidare fiscală și a agendei de reforme structurale începând cu anul 2010, pentru a nu deteriora perspectivele de adoptare *de facto* a euro la 1 ianuarie 2015;
- creșterea semnificativă a gradului de absorbție a fondurilor de la Uniunea Europeană;
- aplicarea în limitele constrângerilor bugetare a măsurilor temporare de sprijinire a sectorului real al economiei, acceptate de către Comisia Europeană;
- reducerea fraudei fiscale și a arrieratelor din economie;
- continuarea protejării acelor categorii de populație afectate grav de criza economică;
- orientarea către proiecte de investiții publice care vor atrage o parte a forței de muncă eliberate ca urmare a efectelor adverse ale crizei economice;
- eliminarea cheltuielilor în exces la nivelul întreprinderilor de stat;
- adoptarea legii responsabilității fiscale până în martie 2010;
- continuarea reformării și simplificării sistemului de salarizare în sectorul public;

- adoptarea de m suri pentru eficientizarea comportamentului autorit ilor publice locale astfel încât s fie minimizezate riscurile de natur fiscal provenite din activitatea acestora.
- accelerarea procesului de descentralizare a administraiei publice.

CAPITOLUL 3. Politica fiscal-bugetar

Obiective de guvernare

Obiectivul fundamental al politicii fiscale va fi refacerea credibilității și stabilității finanțelor publice prin:

1. Stabilirea unui echilibru corespunzător între răspunsul pe termen scurt la criza economică și obiectivele de consolidare pe termen mediu a finanțelor publice.
2. Respectarea țintei de deficit bugetar în anul 2009 și diminuarea nevoii nete de finanțare a sectorului guvernamental.
3. Continuarea consolidării fiscale în direcția îndeplinirii țintei de deficit de 3% din PIB prin măsuri structurale care să asigure sustenabilitatea pe termen mediu și menținerea calendarului de adoptare a monedei euro.
4. Promovarea unei politici fiscale anticiclice care să ofere sustenabilitate procesului de creștere economică.
5. Întărirea controlului și sporirea responsabilităților unităților aflate în afara administrației centrale (autorități locale, instituții autofinanțate și companii de stat), inclusiv pentru reducerea arrieratelor statului.
6. Reforma administrației fiscale.
7. Creșterea eficienței politicii fiscal-bugetare și îmbunătățirea predictibilității acesteia.

Direcții de acțiune

1. Adoptarea bugetului pe anul 2010

- Bugetul anului viitor reprezintă un angajament al autorităților române pentru realizarea unui progres semnificativ și continuu în consolidarea fiscală pentru următorii trei ani.
- Pentru 2010, politica bugetară vizează reducerea deficitului la 5,9% din PIB.
- Măsurile propuse vizează corectarea raportului dintre cheltuielile curente și cele de investiții prin:

- raționalizarea structurii instituționale a sectorului public, a numărului de angajați și a costurilor asociate.
- consolidarea reformelor structurale în domeniul pensiilor prin lrgirea bazei de contribuție și printr-o gestionare mai strictă a pensiilor de invaliditate și a pensiilor anticipate.
- o mai bună direcționare a programelor de asistență socială și consolidarea celor peste 200 de ajutoare sociale existente.
- o politică salarială prudentă în sectorul bugetar, care să în seama de constrângerile macroeconomice și bugetare.

2. Instituirea unor politici-cadru care să asigure sustenabilitatea și predictibilitatea fiscală pe termen lung

- *Promovarea Legii responsabilității fiscale.* Politica fiscal-bugetar promovată în ultimii ani a demonstrat fragilitatea evidentă a cadrului instituțional și lipsa unor reguli adecvate care să diminueze spațiul discreționar fiscal. În acest context, *Legea responsabilității fiscale* va trasa principiile pe care le va urma politica fiscal-bugetar pentru a respecta obiectivele pe termen lung ale UE, precum și standardele pe care trebuie să le îndeplinească pentru a aduce valoare adugată stabilității și creșterii economice. *Legea responsabilității fiscale* va stabili:
 - un cadru bugetar pe termen mediu obligatoriu și proceduri îmbunătățite de elaborare a bugetelor multianuale;
 - limite privind rectificările bugetare efectuate în cursul anului;
 - reguli fiscale privind cheltuielile și deficitul bugetar;
 - un consiliu fiscal care să asigure o analiză independentă și de specialitate a prognozelor macroeconomice și bugetare.
- *Promovarea legii privind reforma sistemului de pensii.* România se află în grupul statelor cu cele mai mari riscuri pe termen lung, având unul dintre cele mai nesustenabile sisteme publice de pensii din întreaga comunitate europeană. Conform prognozelor UE, în următorii 50 de ani, cheltuielile României cu pensiile exprimate ca procent în PIB vor crește de la aproximativ 8 la sută (2009) la 15,8 la sută (2060) ducând România pe locul 5 în topul statelor UE27 cu cele mai mari cheltuieli cu pensiile în PIB. Reforma sistemului de pensii urmrește:

- asigurarea sustenabilității financiare a sistemului public de pensii pe baza principiilor contributivității și solidarității sociale;
 - încadrarea cheltuielilor cu asistență socială în limitele sustenabile ale sistemului de pensii, prin indexarea actualului nivel al punctului de pensie cu inflația și nu în funcție de nivelul anual al salariului mediu pe economie;
 - eliminarea inechităților și anomaliilor care mai există în sistemul public de pensii și a regimurilor speciale inechitabile și costisitoare de care beneficiază anumiți angajați;
 - stimularea economisirii private prin dezvoltarea sistemului de pensii facultative administrate privat.
- 3.** Reducerea graduală a deficitului bugetar până la un nivel situat sub 3% din PIB în anul 2012.
- 4.** Introducerea unui cadru bugetar obligatoriu pe termen mediu pentru a restabili disciplina bugetară care să prevadă :
- Reguli fiscale cu privire la nivelul cheltuielilor și soldului bugetar.
 - Reorientarea cheltuielilor publice, prin stabilirea de priorități clar formulate, în special pentru proiectele de investiții prin elaborarea și punerea în aplicare a unui program multianual de investiții.
 - Diminuarea cheltuielilor cu salariile prin mai bună delimitare a funcțiilor diferitelor autorități.
 - Stabilirea de priorități în efectuarea transferurilor către sectoare economice.
- 5.** Lansarea unei evaluări instituționale a funcțiilor, structurilor instituționale și a competențelor agenților din sectorul public, cu scopul de a elimina suprapunerile, de a simplifica fluxurile de lucru și de a consolida profesionalismul personalului.
- 6.** Lansarea unui plan de acțiune multianual vizând reforma administrației fiscale prin:
- creșterea nivelului veniturilor bugetare prin promovarea unor măsuri de lărgire a bazei de impozitare, îmbunătățirea colectării și creșterea unor anumite categorii de taxe (accize, taxe de mediu etc.);

- reducerea fraudei și neconformității în domeniul TVA și reformarea procesului de rambursare a TVA pentru a soluționa întârzierile în decontarea rambursurilor;
 - îmbunătățirea gestionării arrieratelor fiscale în creștere și intensificarea controlului asupra contribuabililor în cazul cîrora potențialul de colectare este mare.
 - continuarea programului de reducere a parafiscalității și de punere în aplicare a planului de reducere a numărului de avize și autorizații eliberate de către instituțiile publice centrale și/ sau agențiile subordonate.
7. Elaborarea în regim de urgență a unui sistem de raportare centralizat a cheltuielilor efectuate de autoritățile locale. Instituirea unei baze de date a proiectelor de investiții de la nivel local va crește transparența cheltuielilor publice și ar putea conduce la economii substanțiale de resurse publice pe termen mediu.

CAPITOLUL 4. Justi ie i politici anticorup ie

Obiective de guvernare

1. Ob inerea de rezultate în lupta împotriva corup iei
2. Asigurarea stabilit ii i coeren ei legislative
3. Îmbun t irea politicii de resurse umane în magistratur
4. Reducerea duratei proceselor

Direc ii de ac iune

1. Lupta împotriva corup iei, asigurarea integrit ii profesionale a magistra ilor
 - Consolidarea institu ional i func ional a Direc iei Na ionale Anticorup ie i a Agen iei Na ionale de Integritate, obiective de permanent actualitate, în special din perspectiva condi ionalit ilor Mecanismului de Cooperare i Verificare.
 - Înt rirea capacit ii institu ionale, a rolului i a independen ei Inspec iei Judiciare din cadrul CSM.
 - Continuarea form rii profesionale a personalului implicat în solu ionarea cauzelor de corup ie, criminalitate organizat i criminalitate economico-financiar .
 - Stabilizarea i perfec ionarea cadrului legislativ, astfel încât s nu impieteze asupra anchetelor în curs de desf urare i s asigure un echilibru între protejarea drepturilor i libert ilor individuale i asigurarea eficien ei urm ririi penale.
2. Asigurarea stabilit ii i coeren ei legislative
 - Corelarea i armonizarea actelor normative.
 - Republicarea actelor normative ulterior modific rii substan iale a acestora.
 - Continuarea procesului de informatizare a instan elor i parchetelor i dezvoltarea permanent a sistemelor informatice implementate; asigurarea accesului on-line al justi iabililor la dosarele în care sunt parte.

- Accesul gratuit electronic la baza de date oficial con înând toate actele normative în vigoare; integrarea bazei de date na ionale în baza de date european ce urmeaz a include sistemele similare din statele membre ale Uniunii Europene.
- Continuarea demersurilor în vederea finaliz rii dezbaterilor asupra proiectelor codurilor de procedur civil i penal .
- Preg tirea punerii în aplicare a noilor coduri (civil, penal, procedur civil , procedur penal).
- Renun area la excesul în utilizarea mecanismului legifer rii în regim de urgen .

3. Îmbun t irea politicii de resurse umane în magistratur

- Reducerea deficitului de personal la nivelul instan elor i parchetelor.
- Degrevarea progresiv a magistra ilor de sarcinile non-jurisdic ionale.
- P strarea competen ei unei singure institu ii (INM) pentru recrutarea magistra ilor, indiferent de procedura de recrutare.
- Redefinirea probelor la concursurile i examenele de admitere în magistratur sau de promovare în func ii de execu ie sau de conducere.
- Reevaluarea dispozi iilor legale care împiedic atingerea obiectivelor evalu rii individuale; crearea premiselor pentru evaluarea diferen iat a magistra ilor desemna i s solu ioneze anumite categorii de cauze (ex: judec tori-sindici)
- Sus inerea financiar pentru:
 - participarea magistra ilor români la stagii de preg tire sau schimburi între autorit ile judiciare la nivel european.
 - acordarea, anual, pe baze competitive, a unui num r de burse de studiu pentru magistra i.
 - programele propuse de asocia iile profesionale ale magistra ilor.
 - acordarea de asisten CSM pentru finalizarea bazei de date privitoare la cariera magistra ilor, pentru o mai bun fundamentare a deciziilor în acest domeniu.

4. Creșterea eficienței sistemului judiciar și reducerea duratei proceselor

- Asigurarea premiselor pentru soluționarea cu celeritate a cauzelor; identificarea de soluții pentru descurajarea tendințelor de tergiversare a judecății (regândirea modalității de utilizare a excepției de neconstituționalitate).
- Îmbunătățirea, în colaborare cu reprezentanții corpurilor profesionale, a reglementărilor privind profesiile juridice și alte activități care, prin eficiența lor funcționare, pot conduce la degrevarea instanțelor de judecată.
- Extinderea competențelor greșierului cu studii juridice, prin preluarea unor atribuții administrative, actualmente în sarcina judecătorilor.

CAPITOLUL 5. Educație

Obiective de guvernare

1. Dezvoltarea capitalului uman
2. Creșterea competitivității prin formare inițială și continuă

Direcții de acțiune principale

1. Realizarea unui sistem educațional stabil, echitabil, eficient și relevant
 - Reforma procesului de evaluare sub forma evaluării după fiecare ciclu curricular, pentru stabilirea planurilor individualizate de învățare.
 - Înființarea, prin Serviciul Național de Evaluare și Examinare, a „bncii naționale de itemi de evaluare”, pe niveluri de învățământ și discipline/module de pregătire. În acest mod se va realiza un sistem național unitar de standarde în evaluarea performanțelor la clasă și va fi o mai mare transparență în notarea elevilor la nivel național.
 - Elaborarea de politici specifice pentru reducerea drastică a abandonului școlar din învățământul obligatoriu.
2. Transformarea educației timpurii în bun public
 - *Autoritățile vor elabora un nou curriculum pentru educația timpurie.* Noul curriculum va fi centrat pe dezvoltarea competențelor cognitive, emoționale și sociale ale copiilor și pe remedierea precoce a deficitelor de dezvoltare. Curriculumul trebuie să vizeze inclusiv activitățile educaționale ce trebuie întreprinse în creșe, precum și modul de compatibilizare a educației timpurii cu clasa pregătitoare și învățământul primar.
 - *O atenție deosebită se va acorda formării inițiale și continue a personalului implicat în educația timpurie.* În prezent, nu există nici o formă de pregătire a personalului care să realizeze intervenție sau terapie educațională la nivel de creșe. Cadrele didactice din grădinițe trebuie pregătite în acord cu noua legislație și noul curriculum.
 - *Este necesară înființarea unor echipe multidisciplinare de intervenție timpurie.* Aceste echipe vor fi constituite din medici, psihologi, asistenți

sociali. Echipele vor trebui să evalueze și să asiste încă din maternitate copiii cu risc și apoi să realizeze monitorizarea și asistența corespunzătoare a acestora. La nivelul celor mai bune grădinițe, se constituie Centre de resurse pentru părinți care să ofere consiliere și asistență părinților care au copii cu nevoi speciale. Este de asemenea necesară extinderea activităților educaționale și de asistență la domiciliul copiilor cu deficiențe.

- *Coordonarea serviciilor oferite de minister cu cele oferite de Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, pentru optimizarea serviciilor de educație timpurie. Se impune stabilirea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului ca minister responsabil cu coordonarea proceselor implicate în educația timpurie, în vederea eficientizării intervențiilor și a utilizării bugetului alocat.*

- *Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va elabora un sistem unitar de criterii și indicatori, precum și proceduri riguroase de colectare a datelor privind funcționarea instituțiilor și calitatea personalului implicat în educația timpurie.*
- *Un obiectiv ce trebuie atins până în 2014 este cuprinderea în educația timpurie a peste 80% dintre copiii între 3-5 ani.*
- *Elaborarea proiectului de buget luând în considerare faptul că educația timpurie este finanțată de stat. Se va relansa proiectul de construire a 750 de grădinițe noi pentru cuprinderea integrală a copiilor de 3-6 ani.*

3. Descentralizarea învățământului preuniversitar și creșterea autonomiei școlilor

- *Descentralizare financiară*, pentru a cărei realizare se vor elabora standarde de cost specifice. Finanțarea de care va dispune unitatea de învățământ începând cu anul școlar 2010 - 2011 va avea patru componente:
 - **Finanțarea de bază**, care este formată din costul standard/elev (pre școlar) + coeficienți de corecție (pentru grupuri minoritare, dezavantajate, copii cu nevoi educaționale speciale). Ea va acoperi integral toate cheltuielile de personal, manuale, dotări generale și întreținere curentă. Finanțarea de bază se atribuie, prin administrațiile financiare județene – direct unităților de învățământ, din bugetul de stat.
 - **Finanțarea complementară** cuprinde cheltuielile de investiții, reparații capitale și dezvoltarea rețelei școlare. Finanțarea complementară este asigurată din bugetul de stat și bugetele consiliilor locale. Consiliul local decide distribuția finanțării complementare către școli, pe baza

proiectelor de dezvoltare instituțională a acestora, precum și în funcție de nevoile de dezvoltare ale elevilor școlari.

- **Finanțarea suplimentară**, formată din fonduri de la consiliile județene (fonduri de echilibrare, alte fonduri) și consiliile locale, care stabilesc atât cuantumul, cât și destinația acestora.
 - **Autofinanțarea**, fonduri obținute direct de unitatea de învățământ, care sunt gestionate conform propriilor decizii.
- *Descentralizarea administrativă și a resursei umane*
 - Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va elabora metodologii specifice privind angajarea, motivarea, dezvoltarea carierei, formarea continuă și concedierea personalului, astfel încât aceste decizii să se ia la nivelul unității de învățământ.
 - Directorii vor fi angajați pe bază de concurs, în baza unei metodologii specifice, de către Consiliul de administrație al școlii. Consiliul de administrație va fi format din 1/3 membri cadre didactice din școală, 1/3 reprezentanți ai părinților și 1/3 – reprezentanți ai consiliului local. Directorul va încheia cu consiliul de administrație un contract de management.

4. Introducerea unui curriculum școlar bazat pe competențe

- *Centrarea curriculumului pe 8 competențe-cheie, agreate și utilizate în Uniunea Europeană*. Aceste competențe-cheie trebuie dobândite în școală, ele trebuie să fie clar determinate pentru fiecare nivel de studiu și compatibile cu cerințele noii economii și cunoașterii. În Legea educației naționale, Curriculumul Național este fundamentat pe cele 8 domenii de competențe-cheie care determină profilul de formare al elevului din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți:
 - comunicare în limba română și, după caz, în limba maternă.
 - comunicare în limbi străine.
 - competențe în matematică și competențe fundamentale în științe și tehnologii.
 - competențe digitale.
 - „a învăța să înveți”.
 - competențe sociale și civice.
 - inițiativă și antreprenoriat.

- sensibilitate și expresie culturală .
- *Flexibilizarea curriculumului, pe două dimensiuni:*
 - prin creșterea proporției orelor în curriculumul la dispoziția colii (CD). Ponderea CD în ansamblul curriculumului va fi de 20%. În acest fel colile vor putea să se centreze pe elev și pe nevoile comunității, dar și să se diferențieze în funcție de oferta de cursuri către beneficiari.
 - prin creșterea gradelor de libertate a profesorului în implementarea curriculumului în interiorul fiecărei discipline. Curriculumul național va acoperi doar 75% din orele de predare, lăsând la dispoziția cadrului didactic 25% din timpul alocat disciplinei respective. În funcție de caracteristicile elevilor și de strategia colii din care face parte, profesorul va decide dacă procentul de 25% din timpul alocat disciplinei va fi folosit pentru învățare remedială în cazul copiilor cu probleme, pentru consolidarea cunoștințelor sau pentru stimularea celor capabili de performanțe superioare. Pentru prima dată, flexibilizarea curriculară va permite profesorului să realizeze **planuri individuale de învățare** pentru fiecare elev. Flexibilizarea curriculumului va produce individualizarea învățării.

5. Asigurarea calității și stimularea excelenței în învățământul superior de stat și privat.

Programele de masterat și doctorat reprezintă principalele puncte slabe ale învățământului superior românesc. Pentru a remedia această situație, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și universitățile trebuie să întreprindă, de urgență, următoarele acțiuni:

- Acreditarea, de către ARACIS, a tuturor universităților care pot desfășura studii de masterat și doctorat. *Acreditarea se va face pe domenii de studii*, nu pe fiecare masterat/doctorat în parte, permițând astfel universităților să-și dezvolte flexibil propriile programe de masterat și doctorat. Universitățile neacreditate de către ARACIS pentru studii de masterat și doctorat nu vor avea diplomele recunoscute de către instituțiile statului, cu consecințele salariale și profesionale de rigoare.

- Finanarea preferențială a studiilor de masterat în limbi de circulație internațională și a doctoratelor în cotutel cu universități de prestigiu din străinătate.
 - *Diferențierea și ierarhizarea universităților.* Pentru concretizarea acestor opțiuni, instituțiile de învățământ superior acreditate vor fi evaluate de către ARACIS și CSIS, pe baza unor criterii riguroase și a unor indicatori de performanță măsurabili, pentru a fi diferențiate și ierarhizate:
 - de cercetare intensivă (cu ciclurile de studii: licență + master + doctorat + studii postdoctorale, cu accent pe programe de studii graduale și postgraduale).
 - de educație și cercetare (licență + masterat).
 - de educație (licență).
 - *Evaluarea și ierarhizarea programelor de studii.* Programele de studii sunt mai ușor de comparat și ierarhizat decât instituțiile. Ministerul va elabora o metodologie specifică, aprobată prin hotărâre de guvern, prin care programele de studiu din cadrul aceluiași domeniu de studiu vor fi comparate și ierarhizate la nivel național. Rezultatele ierarhizărilor vor fi făcute publice. Programele de studiu din fruntea ierarhiei vor avea prioritate în finanțare prin alocarea granturilor de studiu. Programele de calitate slabă din universitățile publice nu vor mai primi bani publici pentrucolarizarea studenților.
 - *Înființarea unui sistem de indicatori statistici prin care să se monitorizeze permanent starea învățământului superior.*
6. Stimularea educației permanente și obținerea unor calificări noi, a extinderii specializării și perfecționării
- *Guvernul României deschide un cont printr-un depozit echivalent a 500 EUR la care părintele poate contribui anual, în limita a 2% din venitul impozabil.* Contul poate fi folosit doar la finalizarea învățământului obligatoriu, în scopuri strict educaționale. Părinții/tutorii copilului sau alte persoane fizice interesate pot depune în acest cont noi sume, în limita a 500 EUR /an, care devin deductibile din impozitul pe venit. Contul va putea fi utilizat de copil abia după vârsta de 16 ani, în scopuri strict educaționale, precis determinate prin legislație. Existența unui asemenea cont, ca și sporirea lui prin deduceri fiscale pot contribui substanțial la dezvoltarea unei culturi a învățării în societatea noastră. O prevedere similară există în

Strategia „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii” Măsură 6. Stimularea puternică a educației permanente. Acțiunea 6.3. – Crearea unui cont bancar personal de educație permanentă pentru fiecare nou-născut din România”.

7. Generalizarea programului „Școala de după școală”

- Programul lansat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va oferi finanțarea și metodologiile prin care unitățile de învățământ vor putea să-și extindă activitățile cu elevii după orele de curs, asigurând, timp de 8 ore, condiții de învățare, recreare, sport, supraveghere și protecția propriilor elevi. În parteneriat cu Asociațiile părinților, școlile pot oferi, după orele de curs, activități de învățare remedială pentru cei cu deficiențe de învățare sau de accelerare a învățării pentru copiii supradotați.

Direcții de acțiune suplimentare

1. Digitalizarea conținuturilor curriculare și crearea unei Biblioteci Virtuale, prin care toți elevii vor avea acces la toate resursele de învățare în format digital.

- Toate conținuturile ce trebuie învățate la școală, toate instrumentele de lucru, exemplele orientative de probe de verificare a cunoștințelor vor fi convertite și în format digital și accesibile permanent oricărui elev sau profesor, pe o platformă de învățare tip LMS (*Learning Management System*), *on-line*. Lecțiile celor mai buni profesori vor fi procesate digital și stocate pe platforma de *e-learning*. Prin Internet, orice elev va avea astfel acces la lecțiile celui mai bun profesor.
- Se vor crea „laboratoare virtuale” pentru a compensa și/sau întregi dotarea laboratoarelor școlare. Pentru fiecare disciplină, se va crea o bază de resurse digitale, astfel încât fiecare profesor sau elev să poată avea acces rapid și gratuit la informațiile și instrumentele necesare pentru o învățare cât mai eficientă.
- Producția de conținuturi digitale pentru învățare (*e-content*s) va deveni un criteriu de performanță profesională al profesorilor. Curriculumul digital și Biblioteca școlară Virtuală vor fi îmbogățite permanent, respectând cerințele de calitate și standardele internaționale.

2. Constituirea consorțiilor școlare

- Consorțiile colare sunt în elegeri contractuale între unitățile colare dintr-o arie geografică. Formarea consorțiilor colare se face cu scopul de a optimiza utilizarea infrastructurii pentru educație, a resurselor materiale și a forței de muncă. Consorțiile vor permite libera circulație a personalului în cadrul lor, pe verticală (ex. gimnaziu-liceu) sau pe orizontală (ex. liceu-liceu), astfel încât restructurarea ciclurilor curriculare să nu producă sincope în normele didactice și să permită accesul neîngrădit la resursele de învățare.
 - Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va elabora metodologia privind constituirea consorțiilor colare.
- 3. Definitivarea în conformitate cu Cadrul European al Calificărilor a Cadrului și a Registrului Național al Calificărilor.**
- Pentru fiecare program de studiu pe care îl desfășoară, universitățile trebuie să definească riguros calificarea la care duce acesta, în termeni de competențe și rezultate ale învățării. Curriculumul se va stabili astfel încât să maximizeze atingerea calificării, iar ponderea disciplinelor în dobândirea calificării finale se va reflecta în unitățile de credit alocate (ECTS). La nivel național, cadrul calificărilor se va stabili prin colaborarea dintre universități, asociațiile profesionale și angajatori. Calitatea unui program de studiu va fi evaluată în funcție de măsura în care curriculumul duce la formarea calificării dorite.
- 4. În domeniul învățământului și educației pentru minoritățile naționale se vor avea în vedere:**
- accesul egal la educație în toate ciclurile de învățământ.
 - asigurarea cu manuale colare.
 - asigurarea condițiilor de însușire a limbii române și limbii materne.
 - promovarea interculturalității.
- 5. Eliminarea violențelor din școală și din jurul acesteia.**
- 6. Dezvoltarea de campusuri colare integrate pentru educația de bază, complementară și continuă.**

CAPITOLUL 6. Sănătate

Obiective de guvernare

1. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației.
2. Aprobarea strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sanitare pe o perioadă de minimum 8 ani.
3. Dezvoltarea programelor de prevenție și de depistare precoce a bolilor.
4. Redresarea și dezvoltarea asistenței medicale din mediul rural.
5. Participarea personalului sanitar la un program de educație continuă garantat de către stat.
6. Asigurarea transparenței în cheltuirea banilor publici.

Direcții de acțiune

- Corelarea reformei asigurărilor medicale cu reforma sistemului de sănătate publică.
- Punerea în aplicare a unui program național de investiții care să permită dezvoltarea infrastructurii sanitare la standardele europene, în maximum 8 ani, inclusiv prin atragerea de fonduri europene.
- Elaborarea planului național de paturi corelat cu nevoile de asistență medicală a populației.
- Elaborarea planului național de resurse umane în domeniul medical.
- Accelerarea procesului de descentralizare în sistemul de sănătate și creșterea gradului de implicare a administrației locale în managementul spitalicesc.
- Sprijinirea mediului de afaceri în proiecte investiționale în sistemul de sănătate și dezvoltarea parteneriatelor public-private.
- Promovarea parteneriatelor cu societatea civilă.
- Integrarea serviciilor sanitare în rețele complexe de asistență, de la medicina primară până la nivel spitalicesc.

- Înființarea de centre multifuncționale, în special în mediul rural.
- Informatizarea sistemului sanitar cu interconectarea tuturor furnizorilor de servicii medicale pentru controlul costurilor.
- Introducerea sistemului de evaluare a performanțelor manageriale la toate nivelurile.
- Introducerea de standarde pentru toate nivelurile sistemului sanitar românesc și a unui sistem de asigurare a calității serviciilor medicale.

1. Susținerea asistenței medicale primare

- Dezvoltarea medicinei de familie prin creșterea alocărilor din fondul de asigurări de sănătate, care va permite medicilor de familie să participe la programe de supraveghere a mamei și copilului, de prevenție și supraveghere a bolilor cronice cu impact în sănătatea publică.
- Dotarea cabinetelor medicale cu aparatură de diagnostic și tratament, astfel încât după 4 ani să existe un nivel standard de dotare în toate cabinetele din țară.
- Elaborarea de ghiduri și asigurarea de consultanță pentru accesarea de fonduri europene pentru reabilitarea și dotarea dispensarelor din mediul rural.
- Concesionarea și/sau vânzarea cabinetelor medicale de la stat către medicii care le dețin în administrare.
- Implicarea medicului de familie în asistența medicală comunitară.

2. Dezvoltarea ambulatoriului de specialitate

- Modernizarea ambulatoriului de specialitate prin creșterea alocării fondurilor și accesarea de programe cu finanțare europeană.
- Dezvoltarea parteneriatului public-privat și atragerea mediului de afaceri în dezvoltarea de rețele sanitare integrate.

3. Eficientizarea și modernizarea serviciilor spitalicești

- Reabilitarea spitalelor publice la nivelul normelor de funcționare și dotare din Uniunea Europeană.
- Realizarea unei rețele de spitale de urgență regionale la standarde europene.

- Restructurarea sistemului de asistență medicală spitalicească prin utilizarea eficientă a resurselor umane.
- Îmbunătățirea managementului spitalelor prin introducerea indicatorilor de performanță și de calitate a serviciilor.
- Îmbunătățirea sistemului de internări de scurtă durată și a îngrijirilor la domiciliu.
- Dezvoltarea și extinderea externalizării serviciilor medicale și nemedicale prin parteneriate public-private.
- Dezvoltarea sistemului de finanțare pe bază de caz rezolvat.
- Demararea efectivă a procesului de acreditare a spitalelor astfel încât să existe „un standard de spital” care să asigure reguli și condiții egale pentru desfășurarea activității.

4. Dezvoltarea sistemului de urgență prespitalicesc

- Creșterea finanțării sistemului de urgență și dezvoltarea serviciilor de tip SMURD, astfel încât acestea să acopere toate zonele rurale.
- Asigurarea de mijloace de transport medical, inclusiv aerian sau naval.
- Introducerea sistemului de ambulanță comunitară pentru asigurarea urgențelor din teritoriul în special în zonele aflate la mari distanțe de spitale, în cooperare cu autoritățile locale.

5. Asistența cu medicamente a populației și politica medicamentului

- Garantarea susținerii financiare de către stat a programelor naționale de sănătate (tuberculoză, cancer, HIV/SIDA, dializă etc.).
- Lansarea unui nou program național de sănătate pentru tratamentul infarctului miocardic acut.
- Garantarea accesibilității la medicamente compensate și gratuite pentru toată perioada anului.
- Compensarea în proporție de 90% din prețul de referință al medicamentelor pentru pensionari și persoane cu venituri mici.
- Asigurarea de medicamente gratuite pentru copii, elevi, studenți, gravide și lăuze.

- Stimularea deschiderii de farmacii și puncte farmaceutice în mediul rural sau zone izolate.
- Stabilirea transparentă a prețurilor și a criteriilor de compensare în funcție de eficacitate și eficiență.

6. Asistența sanitară în mediul rural

- Stimularea folosirii de personal medical contractual pe perioadă determinată pentru asigurarea cu personal în zonele sau domeniile deficitare, plata în funcție de eficiență și de finalitatea actului medical.
- Creșterea stimulentei financiare (prime de instalare și salarii) pentru personalul care va lucra în mediul rural în zonele neacoperite cu asistență medicală.
- Decontarea cu prioritate a rețetelor eliberate în farmaciile (puncte farmaceutice) deschise în mediul rural decât casele de asigurări de sănătate.
- Dezvoltarea unei rețele de centre multifuncționale pentru asistență medicală de bază.
- Organizarea centrelor de permanență pentru asigurarea asistenței medicale permanente în mediul rural.
- Dotarea cu ambulanțe de intervenție a centrelor de permanență din mediul rural.
- Introducerea în programul de educație pentru sănătate în toate colile din mediul rural și a unui program de prevenție și profilaxie (în special pentru elevi) în patologia dentară.
- Asigurarea caravelor medicale (radiologie și laborator de analize) în zonele rurale și greu accesibile constituite din 15-20 unități mobile repartizate geografic.

7. Dezvoltarea sănătății publice

- Extinderea programului național de imunizări prin introducerea gratuită a unor noi vaccinuri conform practicilor din UE.
- Vaccinarea antigripală gratuită a copiilor, pensionarilor și a persoanelor cu risc.

- Acces universal și gratuit la servicii de planificare familială .
- Corelarea acțiunilor din România cu Programul Comunitar în domeniul sănătății pentru perioada 2008-2013 stabilit de Uniunea Europeană .
- Asigurarea unei rețele de asistență medicală pentru elevi și studenți (cabinete medicale în coli și universități).
- Stimularea creșterii calității sistemului de asistență medico-sanitară prin intermediul mediatorilor pentru romii și al asistenților comunitari.

8. Dezvoltarea și susținerea sectorului privat

- Stimularea asigurărilor de sănătate private prin delimitarea îngrijirilor medicale publice de cele private.
- Susținerea și dezvoltarea parteneriatului public-privat, a privatizărilor și a managementului privat în sistemul public.
- Stimularea investițiilor private în sistemul sanitar.

CAPITOLUL 7. Pia a muncii

Obiective de guvernare

1. Echilibrarea pieei muncii și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă.
2. Creșterea gradului de flexibilitate a pieei muncii.
3. Întărirea dialogului social la toate nivelurile în scopul creșterii aportului acestuia la dezvoltarea economică și socială.

Direcții de acțiune

- Finalizarea și implementarea sistemului unitar de salarizare a funcționarilor publici și a personalului contractual bugetar, care să aibă la bază criteriile de diferențiere și corelare a salariilor între funcții și domenii de activitate bugetar.
- Creșterea gradului de ocupare la minimum 65%, până în anul 2013.
- Creșterea participării la formarea profesională la minimum 7% din populația în vârstă de muncă între 25-64 de ani; susținerea înființării și funcționării comitetelor sectoriale.
- Absorbirea eficientă a resurselor financiare europene destinate dezvoltării resurselor umane, astfel încât să se asigure suportul de formare profesională și ocupatională.
- Simplificarea procedurilor de angajare și concediere a lucrătorilor.
- Sprijinirea dialogului angajator – angajat în ceea ce privește flexibilizarea programului de lucru și facilitarea mobilității ocupationale, profesionale și geografice.
- Restructurarea centrelor de formare profesională și plasarea lor într-un sistem de competitivitate pentru ocupare și formare profesională.
- Stimularea, prin măsuri fiscale, a participării salariaților la formarea profesională continuă.
- Asigurarea serviciilor de formare profesională pentru persoanele din mediul rural și din cadrul grupurilor vulnerabile.

- Intensificarea procesului legislativ și de aplicare a măsurilor instituționale care vizează reducerea muncii la negru.
- Redimensionarea competențelor și atribuțiilor instituțiilor de control în scopul creșterii exigenței și responsabilității în actul de control al raporturilor de muncă, precum și în ceea ce privește asigurarea securității și sănătății în muncă.
- Revederea întregului pachet de legi privind sindicatele, patronatele, negocierile colective, conflictele de muncă.
- Revitalizarea dialogului social, inclusiv prin participarea companiilor multinaționale.

CAPITOLUL 8. Asigurări sociale

Obiective de guvernare

1. Asigurarea sustenabilității financiare a sistemului public de pensii pe baza principiilor contributivității și solidarității sociale.
2. Eliminarea inechităților și anomaliilor care mai există în sistemul public de pensii.
3. Stimularea economisirii private prin pensiile facultative administrate privat.

Direcții de acțiune

- Elaborarea și implementarea legii sistemului unitar de pensii publice.
- Eliminarea inechităților în ceea ce privește pensiile pentru persoanele încadrate în fostele grupe de muncă I și II, precum și pentru condiții speciale și deosebite de muncă, conform prevederilor Legii nr. 218/2008.
- Înființarea fondului de garantare a drepturilor participanților la sistemul de pensii private și elaborarea legii de organizare și funcționare a sistemului de plată a pensiilor din sistemul privat.

CAPITOLUL 9. Familia, protecția copilului și egalitatea de șanse

Obiective de guvernare

1. Asigurarea condițiilor instituționale și financiare pentru susținerea familiilor tinere, reducerea abandonului copiilor, combaterea violenței în familie.
2. Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate.
3. Asigurarea echilibrului socio-economic al familiilor din mediul urban și rural, al familiei și persoanelor de vârstă a treia, al persoanelor cu dizabilități și al familiilor aparținătoare.
4. Promovarea participării active a femeii la luarea deciziei și în structurile de reprezentare publică; diminuarea discriminărilor de orice natură.

Direcții de acțiune

1. Familie

- Raționalizarea diferitelor tipuri de asistență socială acordate atât la nivelul familiilor cât și la nivel individual.
- Politici privind reconcilierea vieții de familie cu cea profesională.
- Finalizarea descentralizării serviciilor sociale în domeniul violenței în familie în vederea responsabilizării autorităților locale privind această problemă, precum și asigurării resurselor financiare necesare.
- Dezvoltarea rețelei de servicii suport pentru integrarea familiei române în societate.
- Înființarea de noi adposturi pentru victimele violenței în familie și de centre de asistență destinate agresorilor familiari.
- Îmbunătățirea criteriilor și formelor de acordare a venitului minim garantat.

2. Protecția copilului

- Acordarea de gratuitate în vederea accesului la educația primară a copiilor din familiile sărace, mai ales din mediul rural (uniforme, rechizite, transport) și din cadrul etniei române.

- Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate; creșterea alocărilor de stat pentru copii, în perioada 2010-2013, și acordarea acestora în funcție de veniturile familiei.
- Creșterea numărului de creșe și includerea acestora în nomenclatorul serviciilor sociale, precum și încurajarea înființării de creșe de către structurile societății civile.
- Sprijinirea dezvoltării rețelei de servicii profesionalizate de îngrijire a copiilor la domiciliu.
- Stimularea structurilor societății civile pentru dezvoltarea activității de prestare a serviciilor sociale din domeniul protecției drepturilor copilului.
- Reducerea numărului de copii plasați în instituții publice sau private prin reintegrarea lor în familia naturală și sprijinirea familiei extinse ca alternativă.

3. Egalitatea de șanse

- Eliminarea condiției discriminatorii a femeii pe piața muncii, în viața social-economică, culturală și politică, prin consolidarea reprezentării femeilor în Parlament și în primele două linii ierarhice ale guvernului.
- Diminuarea discriminărilor etnice.
- Creșterea capacității instituționale pentru implementarea politicilor de gen, crearea sistemului național de sprijinire și promovare a politicilor privind egalitatea de șanse pe piața muncii bazate pe fondurile structurale.
- Dezvoltarea sistemului de consiliere juridică gratuit, precum și a serviciilor de îngrijire a persoanelor vârstnice.
- Transformarea unităților medico-sociale în centre pentru îngrijirea de lungă durată a persoanelor vârstnice dependente.
- Creșterea continuă a calității vieții persoanelor cu handicap și sprijinirea familiilor aparținătoare.
- Sporirea numărului de locuri de muncă adecvate pentru activarea persoanelor cu dizabilități cu potențial lucrativ în vederea încadrării lor în muncă.

- Dezvoltarea centrelor de tip rezidențial și a centrelor alternative pentru persoanele cu handicap mintal, cu psihopatologii și afecțiuni multiple, prin programe specifice.
- Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la suportul fizic, informațional și la transportul public, respectiv la intrarea în imobile.
- Creșterea eficienței structurilor instituționale și a personalului dedicat problematicii minorității române, respectiv actualizarea strategiei în materie a Guvernului.
- Susținerea participării active a societății civile la furnizarea serviciilor sociale și stimularea voluntariatului.

CAPITOLUL 10. Tineret și sport

Obiective de guvernare

1. Realizarea unui sistem de securitate socială activă pentru tineri.
2. Sprijinirea angajării tinerilor în conformitate cu specializările obținute pentru a stopa exodul forței de muncă tinere și specializate din țară și pentru ocuparea într-un grad cât mai ridicat a forței de muncă tinere.
3. Dezvoltarea sportului de masă și a infrastructurii sportive.
4. Valorificarea economică a activităților sportive și creșterea rolului managementului sportiv.
5. Creșterea rolului educației fizice și a sportului încoli.
6. Dezvoltarea resurselor umane din domeniul sportului și sprijinirea sportului de performanță.

Direcții de acțiune

1. Tineret

- Susținerea tinerilor din mediul rural și din familiile cu posibilități reduse în vederea asigurării egalității de șanse.
- Armonizarea infrastructurii și a cadrului juridic și instituțional intern cu legislația și directivele Uniunii Europene în materie de tineret și sport.
- Promovarea unui pachet de legi pentru tineret care va cuprinde Legea tineretului, Legea voluntariatului și a *internship*-ului și alte măsuri legislative.
- Înființarea în parteneriat cu organizații neguvernamentale de tineret a opt centre pentru tineret în cele opt regiuni de dezvoltare, cu responsabilități directe în atragerea fondurilor comunitare și în implementarea de proiecte strategice pe domeniul tineret. Aceste centre vor încheia parteneriate bilaterale cu centre de tineret din Republica Moldova.
- Înființarea unei direcții de programe de tineret România – Republica Moldova care va viza încurajarea și finanțarea activităților de tineret în

parteneriat și cooperare între organizațiile neguvernamentale din România și Republica Moldova.

- Reabilitarea taberelor de colare și adaptarea lor la standardele UE, în fiecare județ, prin parteneriate public-private.

2. Sport

- Organizarea de întreceri sportive internaționale, susținute și cofinanțate de Guvern, în ramurile sportive unde România excellează.
- Elaborarea strategiei naționale, cu accent pe sportul de masă, și a unei noi legi în domeniul sportului, armonizată cu prevederile UE în materie.
- Implicarea și cointeresarea autorităților administrației publice locale în crearea, modernizarea și dezvoltarea bazei materiale, precum și a structurilor sportive din plan local și județean.
- Clarificarea drepturilor de proprietate, de marcă a cluburilor sportive și dezvoltarea componentei de marketing a activității asociațiilor și a cluburilor sportive.
- Reorganizarea și adaptarea sistemului sportiv pentru persoanele cu handicap, pentru atragerea respectivei categorii de persoane către această disciplină.
- Asigurarea unei traiectorii de tip „dublă carieră” sportivilor de performanță, prin asigurarea educației și calificării într-o altă profesie, suplimentar carierei sportive, pentru a sprijini reintegrarea lor în societate.
- Construirea de stadioane și de baze sportive pentru disciplinele olimpice, conform cerințelor Comitetului Olimpic Internațional.
- Înființarea unor centre moderne de recuperare sportivă.

CAPITOLUL 11. Mediul de afaceri, IMM-urile, concurența și protecția consumatorului

Obiective de guvernare

1. Îmbunătățirea calității actului administrativ, a procesului decizional și a managementului și coordonării orizontale a politicilor publice.
2. Crearea unui mediu de afaceri care să stimuleze competitivitatea firmelor și dezvoltarea de abilități și competențe antreprenoriale ridicate, capabile să facă față competiției atât pe piața unică europeană, cât și în exteriorul UE.
3. Stimularea capacității firmelor de a crea, adăuga, capta și reține valoare în lanțul național productiv, bazat pe procese, produse și servicii.
4. Creșterea încrederii consumatorilor, bazată pe o protecție eficientă și drepturi consistente.

direcții de acțiune

- Simplificarea și îmbunătățirea cadrului legislativ și administrativ, diminuarea birocrăției și a corupției, a poverii administrative și fiscale și a parafiscalității; se va urmări reducerea numărului de proceduri administrative, a duratei de obținere a autorizațiilor, avizelor, licențelor, permiselor, a costurilor acestor proceduri și implicit scăderea corupției.
- Accelerarea reformelor procompetitive și promovarea unui mediu concurențial corect.
- Elaborarea și implementarea unei strategii integrate și transparente pentru îmbunătățirea și dezvoltarea mediului de afaceri, pe baza evaluării și valorificării factorilor cu impact asupra competitivității firmelor și a promovării măsurilor de îmbunătățire a cadrului legislativ și organizatoric.
- Dezvoltarea, în cadrul sistemului de învățământ și în sisteme de pregătire specializate, a culturii antreprenoriale, întărirea performanțelor manageriale și încurajarea spiritului inovator; în acest context sunt necesare eforturi pentru conștientizarea în mediul de afaceri românesc a importanței drepturilor de proprietate intelectuală, managementului calității, managementului activelor intangibile, în particular al brevetelor de invenție și al mărcilor.

- Aplicarea noului cadru de politici în domeniului IMM al Comisiei Europene – *Small Business Act*.
- Facilitarea accesului întreprinderilor la fondurile structurale europene și la mecanismele de finanțare puse la punct prin intermediul EXIMBANK, CEC, Fondului Român de Garantare pentru IMM, a Fondului de Garantare pentru Agricultură, a Fondului Român de Contragarantare pentru IMM înființat în 2009.
- Asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor prin aplicarea efectivă a legislației; protecția consumatorilor împotriva practicilor comerciale incorecte precum și a riscurilor care pot să le afecteze viața, sănătatea, securitatea și interesele economice; dezvoltarea cooperării cu organismele Uniunii Europene, cu statele membre precum și cu societatea civilă; stimularea capacității de autoprotecție individuală și asociativă a consumatorilor în completarea protecției directe oferite de instituțiile statului.

I. Întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM)

- Crearea cadrului instituțional, legislativ și financiar favorabil susinerii IMM-urilor și a inițiativei private.
- Contracurarea efectelor crizei economice globale prin implementarea, în regim de urgență, a unor măsuri de natură economică și de reglementare fiscală, în vederea susinerii/stimulării IMM-urilor.
- Racordarea politicilor în domeniul IMM-urilor la obiectivele Lisabona.
- Implementarea politicii în domeniul cooperării.
- Dezvoltarea capacității tehnologice a IMM-urilor.
- Sprijinirea activităților inovative.
- Dezvoltarea bazei antreprenoriale durabile.

II. Comerț exterior

- Implementarea, susținerea și monitorizarea implementării Strategiei Naționale de Export, inclusiv dezvoltarea de strategii regionale de competitivitate la export în parteneriat public-privat.
- Derularea programului „Exportul românesc” în teritoriu, pentru extinderea bazei de exportatori la nivel local.

- Corelarea activităților promoționale și de acces pe piețe non-UE la nivel național cu cele la nivelul UE, prin participarea activă la Comitetul Consultativ de Acces pe Piețe al Comisiei Europene.
- Creșterea contribuției Consiliului de Export la coordonarea rețelelor de sprijin pentru exportatori, la nivel central și regional, utilizându-se în acest scop resursele oferite prin programul de cooperare cu ITC – Geneva (*International Trade Center*).
- Rezervarea drepturilor care decurg pentru România din Tratatul de Aderare (în special pentru domeniul agriculturii), care poate fi sprijinit și prin contribuția instituției la formularea și definitivarea mandatului de negociere al Comisiei Europene în cadrul actualei Runde de negociere a Organizației Mondiale a Comerțului.
- Urmărirea deschiderii de noi piețe pentru exporturile românești, atât prin negocierile comerciale multilaterale, cât și prin cele privind noi Acorduri de Comerț Liber ale UE.
- Instruirea reprezentanților instituției din rețeaua externă pentru semnalarea cu precizie a situațiilor în care exporturile românești de bunuri și servicii sunt discriminate.

III. Mediul de afaceri

- Utilizare mai bună a pieței de capital de către autorități prin:
 - Plasarea prin intermediul Bursei de Valori București (BVB) a unor emisiuni de obligațiuni de stat;
 - Vânzarea prin mecanismele BVB, prin ofertă publică, a unor pachete de acțiuni la companii de încredere de stat din domeniul energetic;
 - Oferte suplimentare de acțiuni ale unor societăți deja listate la BVB la care statul deține încă acțiuni.
- Inițierea proiectelor de acte normative având ca scop consolidarea mediului de afaceri și dezvoltarea activităților din domeniul profesiilor liberale.
- Intensificarea dialogului și creșterea transparenței reglementărilor, prin formalizarea consultărilor publice-private în sfera managementului reglementărilor din domeniul mediului de afaceri și profesiilor liberale.

- Reducerea și simplificarea procedurilor administrative cu impact asupra mediului de afaceri și profesiilor liberale, inclusiv prin înființarea și operaționalizarea unor birouri (ghiee) unice, pentru rezolvarea tuturor problemelor administrative.
- Implementarea cadrului legal de reglementare a activităților din domeniul profesiilor liberale, în concordanță cu prevederile europene privind recunoașterea calificării profesionale și serviciile pe piața internă.
- Colaborarea cu direcțiile de specialitate din cadrul instituțiilor publice centrale pe teme referitoare la impactul integrării europene asupra mediului de afaceri și profesiilor liberale.

IV. Protecția consumatorului

- Continuarea procesului de preluare a *acquis*-ului comunitar.
- Dezvoltarea cooperării cu mediul de afaceri, ca instrument pentru promovarea și protecția intereselor consumatorilor.
- Dezvoltarea capacității administrative a ANPC.
- Desfășurarea de acțiuni de control pentru asigurarea cerințelor de securitate și/sau de conformitate a produselor și serviciilor, precum și în scopul protecției drepturilor și intereselor economice ale consumatorilor privind furnizarea de produse și servicii, inclusiv servicii financiare și de interes public.
- Rezolvarea reclamațiilor consumatorilor, cooperarea cu alte instituții ale administrației publice centrale și locale și, după caz, cu statele membre sau candidate ale Uniunii Europene în realizarea de acțiuni de control, efectuarea schimbului rapid de informații privind produsele periculoase, atât cu oficiile teritoriale ale ANPC, cât și cu alte instituții ale administrației publice centrale și locale, cu instituții similare din statele membre ale Uniunii Europene, prin Sistemul european RAPEX de schimb rapid de informații privind produsele periculoase.
- Realizarea de acțiuni specifice de control privind regimul metalelor prețioase, verificarea îndeplinirii condițiilor în baza cărora au fost autorizate operatorii economici care desfășoară activități cu metale prețioase.
- Dezvoltarea instrumentelor de informare și educare a consumatorilor.

- Asigurarea de sprijin și consultanță pentru organizațiile neguvernamentale de consumatori.

CAPITOLUL 12. Infrastructura de transport

Obiective de guvernare

1. Asigurarea coerenței și continuității lucrărilor de infrastructură pe termen lung prin promovarea pactului național „AUTOSTRĂZILE ROMÂNIEI”.
2. Refacerea infrastructurii feroviare simultan și în concordanță cu cea rutieră, în conformitate cu standardele europene.
3. Dezvoltarea infrastructurii aeroportuare în zonele cu activitate turistică importantă.
4. Interconectarea și interoperabilitatea rețelei de drumuri din România cu rețeaua de drumuri europeană.
5. Reducerea constantă a numărului de victime ale accidentelor de circulație.
6. Mărirea perioadei de garanție a lucrărilor realizate pentru îmbunătățirea infrastructurii de transport.
7. Refacerea unei părți cât mai mari din rețeaua de drumuri naționale la un nivel calitativ european, până în anul 2012.
8. Asigurarea legăturilor între marile orașe cu trenuri *intercity*.
9. Creșterea vitezei tehnice proiectate pe calea ferată în medie cu 25% și reducerea timpului de circulație cu 50% față de cel actual la trenurile de călătorii marfă, precum și eliminarea staționării trenurilor la frontieră.
10. Înnoirea și modernizarea parcului existent de material rulant, modernizarea stațiilor de cale ferată pentru creșterea gradului de confort oferit publicului călător.
11. Crearea unei infrastructuri adecvate în porturile fluviale pentru a face față cerințelor de exploatare la nivel european.

Direcții de acțiune

1. Transport rutier

- Instituirea unui mod echitabil de colectare a taxelor pe infrastructura rutieră conform principiului „plătești cât și cum folosești” și colectarea într-un procent ridicat a acestor taxe.

- Reorganizarea activității de construcție și întreținere a infrastructurii de transport rutier prin separarea în cadrul C.N.A.D.N.R. a activităților legate de autostrăzi de cele privind drumurile naționale.
- Îmbunătățirea legislației privind modalitățile și condițiile de participare la licitațiile pentru lucrările necesare îmbunătățirii infrastructurii de transport.
- Modificarea legislației privind relocarea utilităților pentru realizarea autostrăzilor, prin implicarea proprietarilor acestor utilități urmându-se respectarea unor termene și costuri de relocare.
- Modificarea legislației privind obținerea diverselor avize pentru lucrările necesare îmbunătățirii infrastructurii de transport, astfel încât să se respecte durata de obținere a acestora.
- Constituirea unei baze de date cu toate firmele care nu au respectat anumite prevederi contractuale (prețul, calitatea, termenul de finalizare) în vederea depunerii lor la licitații.

Autostrăzi

- Realizarea PACTULUI NAȚIONAL „AUTOSTRĂZILE ROMÂNIEI” pentru stabilirea proiectelor de autostrăzi ce vor fi realizate până în 2020, cu asigurarea coerenței și continuității în finanțare la nivelul necesar.
- Finalizarea tronsoanelor de pe coridorul IV pan-european între Ndlac și Sibiu (total 349 km) și între Cernavodă și Constanța, inclusiv Centura Constanța (total 74 km) la nivel de autostradă până în anul 2012.
- Finanțarea porțiunii între Borș și Târgu Mureș (254 de km), din Autostrada Transilvania (total 415 km), urmând ca pentru porțiunea între Târgu Mureș și Brașov (161 km) să fie identificate alte soluții de realizare și finanțare.
- Finalizarea tronsonului de autostradă București – Comarnic (110 km), urmând ca tronsonul Comarnic – Brașov (56 km) să fie realizat prin concesiune cu finalizare în 2014.
- Începerea lucrărilor la autostrada Ploiești – Buzău – Focșani (108 km), parte a coridorului IX pan-european și la autostrada Focșani – Săbăoani (140 km).
- Începerea lucrărilor la autostrada Târgu Mureș – Iași (300 km) și la Autostrada Sudului București – Alexandria – Craiova (170 km).

- Proiectarea, finanțarea și licitarea lucrurilor la autostrada Lugoj – Caransebe – Orșova – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Calafat, parte a coridorului pan-european IV B.
- Realizarea studiilor de fezabilitate, proiectare, exproprieri la coridorul pan-european IX Focșani – Albișta.

Drumuri Naționale

- Asigurarea, până în anul 2012, a capacității portante de 11,5 tone/osie pentru toate drumurile europene.
- Realizarea conexiunilor dintre autostrăzile A1 și A2, prin extinderea la nivel de 4 benzi a centurii existente a Bucureștiului, atât prin nord, cât și prin sud până la finalul anului 2011.
- Refacerea a 5 000 km de drumuri naționale la nivel calitativ european.
- Inițierea demersurilor pentru realizarea podului peste Dunăre la Turnu Măgurele – Nicopole și conectivitatea cu Autostrada Sudului.
- Reconstrucția zonelor cu risc ridicat de accidente pentru eliminarea punctelor negre cunoscute în infrastructura rutieră.
- Unificarea activităților de control în trafic ale R.A.R., A.R.R., C.N.A.D.N.R., în cadrul Inspectoratului de Control în Transportul Rutier.
- Înființarea Biroului Național de Siguranță Rutieră ce va cuprinde un serviciu Info Trafic.
- Eliberarea de autorizații rutiere gratuite de tranzit sau de continuare parcurs, în cazul TIR-urilor care utilizează tehnologia RO-LA sau feribot.
- Realizarea până la finalul anului 2012 a programului național de variante ocolitoare cuprinzând:
 - Variante ocolitoare cu finanțare de la bugetul de stat: Oradea, Iași Sud, Suceava, București (1 rîndire la 4 benzi), Tecuci, Sebeș, Horezu, Sânnicolau Mare, Tulcea, Cluj Est – totalizând 206 km.
 - Variante ocolitoare cu finanțare pe programe FEDR: Miercurea Ciuc-Ciceu-Siculeni, Gheorgheni, Aleșd Sud, Aleșd Nord, Stei, Huși, Bistrița, Toplița, Tușnad, Huedin, Bârlad, Timișoara Sud, Sighișoara, Făgăraș, Pașcani, Roman, Roșiori de Vede, Vatra

Dornei, Câmpulung Moldovenesc, Titu, Târgoviște, Adjud, Craiova Sud, Budești, Buftea, Dej, Flitieni, Filiași, Mangalia, Mihilești, Pucioasa, Târgu Frumos, Târgu Jiu, Săcuieni, Valea lui Mihai, Carei, Caracal, Alexandria – totalizând 280 km.

- Variante ocolitoare cu finanțare ISPA: Adunașii Copceni, Drobeta Turnu Severin, Mehadia, Domanești, Plugova, Caransebeș, Lugoj – totalizând 54 km.
- Variante ocolitoare cu finanțare din credite externe: Bacău, Târgu Mureș, Reghin, Mediaș, Timișoara, Slatina, Brașov – totalizând 143 km.

2. Transport feroviar

- Finalizarea lucrărilor de modernizare a tronsonului de cale ferată București-Constanța și a tronsonului Câmpina – Brașov, porțiuni din coridorul IV pan-european.
- Finalizarea lucrărilor de modernizare a tronsonului Curtici-Brașov, parte a Coridorului IV pan-european, prin împărțirea în sectoare scurte.
- Începerea lucrărilor de modernizare a Coridorului IX pan-european Giurgiu – București – Suceava – Vadu Siret.
- Electrificarea și dublarea liniei principale Cluj – Oradea și a magistralei Iași – Tecuci.
- Analizarea finanțării din alte surse a lucrărilor la Linia Râmnicu Vâlcea – Vâlcele.
- Reducerea TUI cu până la 25% pentru trenurile de marfă cu circulație permanentă și instituirea TUI preferențial pentru transportul RO-LA (camioane transportate în vagoane speciale).
- Reconstrucția Gara de Nord București prin transformarea zonelor adiacente în centru comercial, lucrările fiind scoase la licitație internațională.
- Modernizarea stațiilor de cale ferată: Pitești, Râmnicu Vâlcea, Vaslui, Brila, Târgu Mureș, Giurgiu, Clăraie, Reșița Sud, Piatra Neamț, Zalău, Bistrița, Alexandria, Slatina, Slobozia, Sfântu Gheorghe, Botoani, Baia Mare, Satu Mare, Târgoviște, Miercurea Ciuc, Târgu Jiu.

- Continuarea procesului de modernizare telecomenzi și semnalizare feroviar pentru coridoarele IV și IX pan-europene de mare viteză (160 km/h).
- Înnoirea și modernizarea parcului de material rulant pentru transportul de c 1 tori.
- Continuarea programului de achiziții automotoare diesel tip „S geata Albastră”.
- Asigurarea compensațiilor la nivelul necesar pentru transportul public de c 1 tori pe calea ferată conform practicilor europene, precum și pentru administratorul de infrastructură, în vederea susținerii activității de întreținere și reparații a infrastructurii feroviare publice.
- Finalizarea până în anul 2010 a liniei de metrou 1 Mai – Laromet (3,1 km – 2 stații).
- Începerea lucrurilor la linia 5 de metrou: Ghencea – Drumul Taberei – Eroilor – Universitate – Pantelimon cu finalizarea primului tronson Ghencea – Eroilor până în 2012.
- Modernizarea parcului de vagoane de metrou.
- Modernizarea instalațiilor de siguranță a circulației și de ventilație de la metrou, componente ale sistemului de protecție în cazuri speciale.
- Încurajarea transportului de tip RO-LA.

3. Transport naval

- Prelungirea digului de larg al Portului Constanța pentru asigurarea condițiilor optime de operare și staționare a navelor la cheu în Constanța Sud – Agigea.
- Construirea unui pod peste Canalul Dunăre – Marea Neagră în zona Agigea care să facă legătura cu autostrada A2 și cu centura la nivel de autostradă a Municipiului Constanța.
- Implementarea proiectului privind îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre pe sectorul C 1 ra și – Brila.
- Consolidarea malurilor și modernizarea instalațiilor la Canalul Dunăre – Marea Neagră și Poarta Albă – Midia Nord.
- Implementarea fazei a doua a sistemului RORIS (*River Information System*) de urmărire și dirijare a traficului fluvial de nave și mrfuri pe sectorul

românesc al Dunării și construcția centrului de editare a hărții electronice a Dunării și de colectare a datelor pentru sistemul RORIS.

- Elaborarea legislației pentru implementarea programului Comisiei Europene privind dezvoltarea transportului pe căile navigabile interioare (NAIADES).
- Sporirea capacității de operare a mărșurilor prin construirea molului 3 și a molului 4 în portul Constanța Sud Agigea.
- Dezvoltarea infrastructurii portului Constanța prin construirea unui pod de legătură între Țrm și insula artificială.
- Dezvoltarea infrastructurii în porturile dunărene Moldova Nouă, Drobeta-Turnu Severin, Orșova, Calafat, Bechet, Giurgiu, Oltenița.
- Implementarea proiectului „Apărări de maluri pe Canalul Sulina”.
- Simplificarea formalităților de control al navelor fluviale.

4. Transport aerian

- Acordarea de sprijin tehnic și financiar pentru aeroporturile care deservește zone cu potențial turistic ridicat (Suceava, Tulcea, Satu-Mare, Baia Mare);
- Asigurarea unui management competitiv pentru dezvoltarea Companiei Naționale Aeroportuare București (Otopeni+Băneasa) și înființarea Companiei Naționale Aeroportuare Banat (Timișoara – Arad);
- Finalizarea terminalului de pasageri de la Aeroportul Internațional Henri Coandă București pentru atingerea unei capacități de 5 milioane de pasageri pe an.
- Acordarea de asistență tehnică autorităților locale din județele Brașov și Galați-Brila pentru construirea de noi aeroporturi;
- Creșterea eficienței activității Companiei TAROM, pentru consolidarea poziției de membru în alianța Sky Team, în vederea listării la bursă și privatizării;
- Consolidarea poziției Regiei Autonome ROMATSA în cadrul programului Cer Unic European prin realizarea unui bloc multifuncțional de dirijare a traficului aerian împreună cu Bulgaria.
- Separarea funcției de supervizare a activității de aviație în general de activitățile de furnizare de servicii în cadrul Autorității Aeronautice Române.

CAPITOLUL 13. Cercetarea științifică, dezvoltarea și inovarea

Obiective de guvernare

1. Susținerea domeniilor de vârf cu potențial pentru performanță.
2. Sporirea numărului de cercetători cu rezultate științifice de nivel internațional.
3. Creșterea atractivității carierelor științifice și promovarea tinerilor cercetători.
4. Încurajarea parteneriatelor instituționale și a repatrierii diasporei științifice românești.
5. Organizarea sistemului de cercetare - dezvoltare - inovare în mod funcțional.
6. Integrarea cercetării științifice în mediul economic și social.
7. Întărirea capacității instituționale și personale pentru atragerea de fonduri internaționale, publice și private.
8. Promovarea performanțelor științifice în rândurile publicului larg.

direcții de acțiune

- Creșterea finanțării cercetării-dezvoltării, inclusiv din mediul privat.
- Alocarea resurselor prin competiție, exclusiv în funcție de criteriile de calitate științifică. Evaluările instituțiilor, persoanelor și proiectelor vor fi făcute exclusiv în baza unor criterii internațional recunoscute.
- Introducerea unor politici de resurse umane dinamice și competitive.
- Accesul la posturi sau competiții exclusiv pe bază de performanță profesională.
- Finanțarea multianuală a proiectelor de cercetare, în acord cu practicile europene.
- Facilitarea utilizării fondurilor câștigate pe bază de competiție, inclusiv punerea în practică a principiului „finanțarea urmează cercetătorul”.
- Stimularea investițiilor private în cercetare-dezvoltare.

- Punerea în practică a unui plan de acțiune de lungă durată privind popularizarea științei și tehnicii către publicul larg, inclusiv prin canale media.
- Raționalizarea instituțională a sistemului.

CAPITOLUL 14. Societatea informațională

Obiective de guvernare

1. Implementarea unui cadru strategic unitar și coerent, respectiv „Strategia România Digital – e-strategia pentru o societate informațională”, pe următoarele direcții strategice:
 - Interoperabilitate;
 - Tehnologia Informației;
 - Administrația publică minimală;
 - E-Romania;
 - Directiva Serviciilor – Crearea Punctului Unic de contact;
 - Cyber Crime;
 - E-Incluziune;
 - Strategia națională Domenii.ro și Domenii.eu, de servicii poștale și de telecomunicații;
 - Strategia de spectru și de broadband.
2. Dezvoltarea platformei naționale e-Romania și a Sistemului Electronic Național (SEN) prin integrarea de noi servicii electronice, în paralel cu creșterea gradului de acces al populației la serviciile publice informatizate la un nivel de 45%.
3. Extinderea accesului la infrastructura de comunicații electronice de bandă largă pentru comunitățile mici urbane și rurale, ca premisă esențială a trecerii la Societatea Informațională, astfel încât gradul de penetrare a serviciilor de comunicații electronice la nivelul populației să atingă un nivel de 45% până în 2012.
4. Creșterea la 60% a procentului firmelor care utilizează Internetul ca principal mijloc de interacțiune cu instituțiile statului.
5. Crearea condițiilor pentru realizarea unui stat funcțional, modern, performant și interactiv, prin regândirea proceselor și procedurilor asociate

actului de guvernare pe baza utilizării tehnologiei informației și comunicărilor.

6. Implementarea și asigurarea mecanismelor de funcționare ale Serviciului Universal de acces la mijloacele de comunicare și informare.
7. Modernizarea infrastructurii de comunicații și sporirea calitativ și cantitativ a serviciilor de comunicații electronice.
8. Creșterea gradului de securitate la nivelul rețelelor de comunicații și a securității informațiilor în scopul creșterii gradului de protecție a cetățeanului, administrației și agenților economici, prin sisteme de tip CERT (Centre de reacție și răspuns la incidentele de securitate informatică).
9. Creșterea rolului sectorului TIC în promovarea și stimularea dezvoltării economice, a coeziunii sociale și în reducerea decalajelor regionale de dezvoltare.
10. Asigurarea unui cadru legislativ de natură a impulsiona planurile de dezvoltare la nivelul societății informaționale, cu prioritate a celor în infrastructură și servicii electronice.
11. Crearea unor instrumente informaționale puternice de tip Supercomputing, capabile să sprijine cercetarea și mediul universitar, mai ales în direcția apropierii acestora de aplicațiile economice, precum și integrarea în rețelele europene similare.

Direcții de acțiune

1. Crearea unui cadru instituțional și legal coerent pentru dezvoltarea societății informaționale, cu următoarele priorități:
 - Proiect de lege privind registrele electronice naționale;
 - Proiect de lege privind cadrul de interoperabilitate al sistemelor societății informaționale;
 - Proiect de lege privind condițiile minime de securitate ale sistemelor informatice din administrația publică ;
 - Modificări la Legea nr. 161 din 2003 care să precizeze măsurile pentru accelerarea dezvoltării Societății Informaționale;
 - Proiect de lege privind e-Guvernarea;

- Unificarea cadrului legislativ în domeniul comunicațiilor electronice prin elaborarea Legii comunicațiilor.

2. Dezvoltarea serviciilor și sistemelor societății informaționale:

- Dezvoltarea accelerată a Sistemului Electronic Național (SEN), integrat cu platforma națională eRomania, facilitându-se introducerea a cel puțin unui serviciu electronic pe zi. Dezvoltarea SEN se va face în două faze, în prima fază urmîndu-se agregarea tuturor formularelor și asigurarea interacțiunii prin mijloace electronice dintre cetățeni și administrație (informatizarea *front-office*-ului administrației), urmînd ca în faza a doua să se asigure mecanismele necesare informatizării comode a fluxurilor de avizare inter- și intraorganizaționale, inclusiv definirea traseelor interinstituționale (informatizarea *back-office*-ului administrației).
- Dezvoltarea Sistemului Electronic de Achiziții Publice (SEAP) în vederea simplificării și creșterii eficienței achizițiilor efectuate. Pînă la sfîrșitul anului 2010 SEAP va implementa toate procedurile specifice achizițiilor publice prin mijloace electronice, asigurîndu-se totodată integrarea cu sistemele similare la nivel european. Procentul de achiziții publice efectuate prin SEAP va crește în 2010 la 30%.
- Implementarea Punctului de Contact Unic Electronic, care să simplifice și să accelereze semnificativ procedurile administrative pentru obținerea de autorizații, îndeplinind totodată toate obligațiile ce revin României în conformitate cu prevederile Directivei Serviciilor nr. 123/CE/2006. Sistemul va trata într-o manieră coerentă toate procesele de autorizare la nivel național.
- Dezvoltarea unei platforme naționale de autentificare pentru toate serviciile electronice.
- Dezvoltarea Ghișei Virtual de Plăți (GVP), pentru a permite conectarea tuturor sistemelor administrației publice care necesită un mecanism de plată.
- Implementarea platformei unificate de eLearning; susținerea dezvoltării infrastructurii TIC în învățămîntul public de toate nivelele și asigurarea ansei egale la informare pentru toți copiii colari din România; susținerea dezvoltării și utilizării de conținut informatic dedicat pentru toate materiile de învățămînt în cadrul procesului de educație publică.

- Integrarea soluțiilor de e-guvernare în ansamblul soluțiilor europene, asigurându-se interconectarea cu sisteme similare din celelalte țări membre UE.
- Creșterea securității și fiabilității sistemelor de e-guvernare, condiție obligatorie pentru sporirea încrederii cetățenilor în alternativa electronică a serviciilor publice și implicit pentru creșterea numărului de utilizatori ai acestor sisteme.
- Realizarea unei platforme informaționale naționale care să pună într-o corespondență dinamică și direct informațiile referitoare la cetățeni, firme și proprietăți imobiliare.
- Asigurarea infrastructurii pentru accesul securizat la informațiile medicale personale pentru serviciile medicale, oriunde și oricând pe teritoriul României.
- Promovarea schimbului electronic de documente, astfel încât acesta să devină principalul mijloc de transmitere a informației în administrația publică, prin:
 - Soluție integrată de planificare și execuție a bugetelor;
 - Introducerea fluxurilor electronice pentru comunicațiile guvernamentale.
- Gestiunea documentelor cu caracter legislativ din cadrul guvernelor.
- Promovarea pe scară largă a serviciilor caracteristice societății informaționale: comerț electronic, semnătură electronică, marcă temporală, activitatea electronică notarială, arhivarea documentelor în formă electronică, avizarea instrumentelor de plată la distanță; promovarea utilizării soluțiilor bazate pe certificate digitale calificate și asigurarea mecanismelor de interconectare/interoperabilitate cu infrastructurile PKI la nivel european.
- Dezvoltarea și asimilarea de standarde, norme și metodologii, precum și dezvoltarea și întreținerea nomenclatoarelor de interes general care să asigure în mod unitar proiectarea, realizarea, implementarea și operarea serviciilor publice informatizate, prin care se vor asigura interoperabilitatea și interactivitatea acestora.

3. Cadrul de cooperare

- Cooperarea cu alte autorități pentru introducerea de prevederi referitoare la infrastructura de comunicații în standardele de urbanism, în autorizarea pentru construire și în alte categorii de standarde.

- Promovarea experienței și propunerilor românești în domeniul reglementărilor în instituțiile europene, precum și transferul experienței spre țări ce urmează calea integrării europene, prin participarea la grupurile de expertiză europene.
 - Încurajarea demersurilor comune de cooperare în zona sud-est europeană pentru crearea unei piețe puternice de Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor (TIC).
 - Asimilarea și integrarea practicilor de succes internaționale, precum și stimularea schimburilor de expertiză, în cadrul unor memorandumuri precum cele cu Germania, Austria, Marea Britanie, Franța.
4. Promovarea interacțiunii autorităților publice cu cetățenii și mediul de afaceri prin servicii de e-guvernare.
 5. Construirea „orașelor și județelor digitale”, care să contribuie la descentralizare, scăderea costurilor și eficientizarea actului de guvernare.
 6. Implementarea de rețele de infrastructură în mediul mic urban și rural cu finanțare prin intermediul fondurilor structurale.
 7. Reducerea deficitului de accesibilitate înregistrat între mediul urban și cel rural în scopul asigurării cadrului necesar realizării și implementării strategiilor guvernamentale în vederea unei dezvoltări echilibrate la nivelul întregii țări.
 8. Susținerea neutralității tehnologice în dezvoltarea infrastructurii de comunicații naționale și a sistemelor societății informaționale, încurajarea dezvoltării Internetului de bandă largă ca principal suport de transmisie și convergență.
 9. Implementarea unui nivel de securitate adecvat, asigurându-se protecția vieții private și integritatea și securitatea informațiilor tranzacționate. De asemenea, promovarea intereselor specifice ale utilizatorilor cu handicap și ale celor cu nevoi sociale speciale trebuie să constituie o prioritate pe termen mediu și lung, în spiritul politicilor europene de promovare a incluziunii sociale.
 10. Implementarea Centrului Național CERT pentru prevenirea, depistarea și combaterea criminalității informatice, precum și diseminarea mecanismelor de prevenire și promovarea cooperării internaționale prin interconectarea cu centre similare.

- 11.** Realizarea programului „Supercomputing” care să asigure o dezvoltare rapidă a sectorului de cercetare-inovare cu aplicabilitate directă în domenii precum: economic și finanțe, social, sănătate, mediu, științe naturale, combaterea criminalității informatice, precum și o platformă națională pentru informare și acțiune, în caz de dezastre, care să asigure intervenția rapidă și specializată a autorităților.
- 12.** Finalizarea procesului de tranziție de la televiziunea în format analogic la cea în format digital până la sfârșitul anului 2011, prin asigurarea unui cadru instituțional de colaborare între entitățile implicate în procesul de implementare, care, pe baza documentului de strategie deja adoptat, să permită finalizarea procesului de tranziție la termenul și în condițiile agreate la nivel comunitar.
- 13.** Generalizarea accesului la servicii integrate de voce (cu mobilitate), date și imagini (inclusiv televiziune digitală) pentru cetățenii României.
- 14.** Continuarea și extinderea proiectului „Economia bazată pe cunoaștere”, finanțat de Banca Mondială, prin creșterea numărului de localități rurale care au acces la rețeaua de comunicații de bandă largă.

CAPITOLUL 15. Agricultură și dezvoltare rurală . Proprietate și cadastru

Obiective de guvernare

1. Asigurarea securității alimentare a țării prin creșterea și diversificarea producției agricole.
2. Creșterea exportului de produse agroalimentare și echilibrarea balanței comerciale agricole.
3. Susținerea financiară și fiscală a agriculturii prin programe multianuale.
4. Eficientizarea structurilor de piață agricole și agroalimentare.
5. Accelerarea procesului de dezvoltare rurală .
6. Modernizarea și extinderea infrastructurii de îmbunătățiri funciare, adaptarea agriculturii la schimbările climatice.
7. Extinderea suprafețelor de paturi în România și dezvoltarea pisciculturii.
8. Susținerea cercetării agricole și a formării profesionale.
9. Reforma structurilor administrative cu atribuții în domeniul agriculturii.

Direcții de acțiune

1. Asigurarea securității alimentare a țării prin creșterea și diversificarea producției agricole
 - Stimularea comasării voluntare a terenurilor agricole și a exploatareii eficiente.
 - Specializarea producției agricole și aplicarea de politici diferențiate pe tipuri de ferme și zone de favorabilitate.
 - Amplificarea sprijinului necesar creșterii de ferme comerciale moderne și de unități de industrie alimentară competitive.
 - Promovarea produselor cu randamente și calitate ridicate obținute prin biotehnologii.
 - Reevaluarea progresivă a ponderii zootehniei în totalul producției agricole, a pomiculturii, legumiculturii și viticulturii – sectoare mult răsărite în urmă .

- Stimularea producției agricole integrate pentru valorificarea superioară a acestora.
 - Orientarea fermierilor către producția de carne acolo unde nu se poate aloca cota de lapte.
 - Stimularea continuă a producției ecologice.
 - Exercițierea obligatorie a controalelor sanitar-veterinare și fito-sanitare în conformitate cu regulamentele stabilite cu autoritățile corespondente din Uniunea Europeană.
2. Creșterea exportului de produse agroalimentare și echilibrarea balanței comerciale agricole
- Menținerea sprijinului financiar pentru susținerea și promovarea brandurilor românești.
 - Extinderea măsurilor de susținere a politicilor de marketing ale producătorilor autohtoni pentru piețele externe.
 - Dezvoltarea sistemelor informatice referitoare la piața externă, accesibile producătorilor români.
 - Sprijinirea consecventă a asocierii întreprinzătorilor autohtoni și a afilierii lor la structuri din afara țării.
3. Susținerea financiară și fiscală a agriculturii prin programe și bugete multianuale
- Aplicarea unor scheme eficiente de finanțare a agriculturii în termene concrete, pentru absorbția integrală a fondurilor europene disponibile, prin cofinanțarea de la bugetul de stat, prin proiecte tip „Fermierul”.
 - Acordarea de consultanță gratuită în vederea asocierii în ferme comerciale competitive și realizării proiectelor.
 - Promovarea politicilor stimulative pentru producțiile destinate total sau parțial pieței.
 - Subvenționarea semințelor selecționate, a materialului sditor și a materialului seminal genetic ameliorat.
 - Acordarea de subvenții pentru îmbunătățirea calității materialului genetic folosit pentru reproducere în zootehnie.

- Elaborarea unui sistem eficient de acordare a despăgubirilor în agricultură.
- Suportarea de la buget a costurilor de marcarea și identificare a animalelor, precum și a tratamentelor antiiepizootice.
- Susținerea sistemului unitar de accesare și garantare, atât a creditelor pentru producție, cât și a creditelor pentru investiții.

4. Eficientizarea structurilor de piață agricole și agroalimentare

- Susținerea rentei viagere, dublarea cuantumului pentru cei care arendează terenurile și majorarea sumei pentru înstrăinarea terenului.
- Consolidarea piețelor agricole și agroalimentare și eliminarea distorsiunilor acestora prin:
 - măsuri pentru stimularea organizațiilor piețelor: stimularea organizațiilor și a acordurilor interprofesionale, facilitarea accesului grupurilor de producători la comerțul organizat, stimularea piețelor locale de vânzare directă de la producător.
 - stimularea comerțului prin bursa cerealelor și reglementarea în domeniul certificatelor de depozit, privind funcționalitatea și tranzacționabilitatea.
 - atragerea băncilor în finanțarea fermierilor pe baza acestor certificate și a garanției cu terenuri agricole.
- Definirea și aprobarea măsurilor pentru consolidarea pieței funciare și transformarea terenului într-un bun valoric prin:
 - finalizarea retrocedărilor și a reformei proprietății funciare, precum și acordarea de justă despăgubire, în situații specifice.
 - introducerea cadastrului unitar, pe cheltuiala statului.
 - intabularea tuturor suprafețelor agricole și forestiere, inclusiv a celor rezultate din ieșirea din indiviziune.
 - reglementarea condițiilor de expropriere pentru lucrările de interes național.

5. Accelerarea procesului de dezvoltare rurală

- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rurale de bază: drumuri, rețele de apă și canalizare, gestionarea deșeurilor.

- Extinderea serviciilor medicale în mediul rural, prin crearea de cabinete pentru medici de familie și acordarea de stimulente pentru a se stabili în mediul rural.
 - Diversificarea sustinută a activităților economice, altele decât cele agricole, și a serviciilor din mediul rural.
 - Amplificarea sustinerii construirii de spații de depozitare (silozuri pentru produse agricole).
 - Susținerea multiplei instalării tinerilor fermieri în mediul rural.
 - Stimularea complexă a renovării satelor și conservarea arhitecturii, tradițiilor și obiceiurilor locale.
 - Stimularea activităților de turism specializat în mediul rural.
 - Permanentizarea reabilitării, întreținerii și promovării siturilor naturale și istorice.
 - Program pentru adaptarea forței de muncă și a administrației publice de la sate la schimbările actuale, pentru instruirea în meserii tradiționale și servicii, precum și modernizarea administrației publice locale.
6. Modernizarea și extinderea infrastructurii de îmbunătățiri funciare, adaptarea agriculturii la schimbările climatice
- Asigurarea funcționalității sistemelor de irigații pe o suprafață amenajată de 1,5 milioane ha.
 - Elaborarea unui Program național de îmbunătățiri funciare:
 - intervenții pentru situații de forță majoră.
 - reconversia unor sisteme de irigații, extinzând sistemul gravitațional prin valorificarea potențialului hidroenergetic al râurilor.
 - măsuri de susținere a costurilor apei de irigații până la stațiile de distribuție.
 - Reabilitarea în continuare a digurilor de la Dunăre, precum și întreținerea și repararea amenajărilor de desecări-drenaj și a celor de combatere a eroziunii solului.
 - Folosirea eficientă a îngrășmintelor, prin îmbunătățirea structurii și a gradului de utilizare a acestora, cu impact pozitiv asupra mediului.
 - Stimularea culturilor energetice pentru valorificarea potențialului productiv al terenurilor.

7. Extinderea suprafe elor de p duri în România i dezvoltarea pisciculturii

- Stoparea declinului suprafe elor împ durite i extinderea suprafe ei de p duri la 30% din suprafa a României, în urm torii 3 ani.
- Împ durirea terenurilor improprii agriculturii i crearea de perdele forestiere de protec ie pe 5% din suprafe ele agricole din zonele expuse secetei i de ertific rii.
- Combaterea desp duririlor i t ierii ilegale de mas lemnoas prin perfectarea pachetului legislativ pentru reducerea t ierilor ilegale de mas lemnoas i înfiin area unei unit i pentru paza p durilor i a parcurilor naturale.
- Adaptarea la necesarul intern a Programului pentru pescuit i acvacultur .

8. Sus inerea cercet rii agricole i form rii profesionale

- Adaptarea ciclului de învă mânt profesional i mediu agricol la nevoile agriculturii i sprijinirea acestuia de c tre ministerul de specialitate.
- Aplicarea Programului Na ional de cercetare-dezvoltare agricol , împreun cu partenerii implica i, în jurul unor obiective comune: productivitate, calitate, rezisten la secet , boli, d un tori etc.
- Gestionarea programelor de cercetare i inovare pe baz de rezultate, pentru dezvoltarea durabil a sectoarelor agroindustriale i silvice.

9. Reforma administrativ a agriculturii

- Restructurarea i profesionalizarea structurilor de administrare a fondurilor UE, pentru a asigura o absorb ie integral a acestora.
- Descentralizarea administra iei agricole i reorganizarea structurilor teritoriale ale ministerului pe principiile Politicii Agricole Comune.
- Înfiin area Camerelor Agricole i crearea Caselor de Credit Rural.
- Abilitarea organiza iilor interprofesionale în transferul spre produc torii agricoli a politicilor de pia .

CAPITOLUL 16. Politica de dezvoltare regională și a infrastructurii publice de interes local

Obiective de guvernare

1. Diminuarea dezechilibrelor regionale existente prin stimularea creșterii competitivității și revitalizarea zonelor defavorizate.
2. Asigurarea unei creșteri economice echilibrate și durabile prin valorificarea eficientă a potențialului regional și local.
3. Prevenirea producerii de noi dezechilibre de dezvoltare între regiunile României.
4. Intensificarea cooperării transfrontaliere și transnaționale la nivelul regiunilor și încurajarea proiectelor de dezvoltare interregionale.
5. Creșterea calității și accesului la servicii publice, precum și modernizarea/extinderea infrastructurii acestora.
6. Îmbunătățirea calității reglementărilor și documentelor de planificare și amenajare teritorială la nivel regional, județean, zonal și local.

Direcții de acțiune

1. Programe de investiții cofinanțate din fonduri externe nerambursabile:
 - Utilizarea la maximum a oportunităților de investiții în infrastructura de interes local și regional facilitate de Programul Operațional Regional 2007-2013 și programele de cooperare teritorială europeană și cooperare transfrontalieră 2007-2013.
 - Finalizarea contractării tuturor fondurilor disponibile prin Programul Operațional Regional, până în anul 2011, și prin programele de cooperare teritorială europeană și cooperare transfrontalieră, până în anul 2012.
 - Pregătirea și elaborarea documentelor strategice și de planificare pentru utilizarea finanțelor nerambursabile de la Uniunea Europeană aferente perioadei 2014-2020.
2. Programe de investiții finanțate din fonduri ale bugetului de stat și ale bugetelor locale

- Continuarea și accelerarea programelor de investiții în infrastructura publică de interes local în vederea asigurării accesului populației la servicii publice de calitate, precum și pentru valorificarea potențialului economic, cultural și uman al colectivităților locale cu resurse proprii insuficiente. Domeniile prioritare de investiții vor include:
 - Infrastructura de apă și de canalizare din mediile rurale și mic urban;
 - Infrastructura de transport de interes județean și local;
 - Obiective culturale și sportive de interes local;
 - Creșterea eficienței energetice a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice;
 - Construirea de locuințe sociale și pentru tineri;
 - Lucrări de prevenire a efectelor calamităților naturale;
 - Infrastructura educațională și socială.

3. Reglementări și politici de dezvoltare naționale și locale

- Eliminarea disfuncționalităților și creșterea transparenței procedurilor, reglementărilor și documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, inclusiv prin revizuirea și restructurarea legislației în domeniu.
- Sprijinirea construcției de locuințe proprietate publică cu chirii accesibile prin facilitarea parteneriatului dintre administrația locală și investitorii privați.
- Colaborarea între autoritățile locale, județene, agențiile de dezvoltare regională și ministerul de resort în elaborarea documentațiilor de amenajare a teritoriului regional, județean, zonal și local.
- Sprijinirea asocierii intercomunitare în vederea planificării și implementării coordonate a politicilor de dezvoltare și furnizării serviciilor publice prin direcționarea unor transferuri pentru investițiile către asociațiile de dezvoltare intercomunitară / zonele metropolitane.

CAPITOLUL 17. Turism

Obiective de guvernare

1. Creșterea circulației turistice interne și a numărului de turiști străini din România.
2. Creșterea competitivității turismului românesc la nivel regional și internațional.
3. Conservarea și reabilitarea obiectivelor turistice care fac parte din patrimoniul cultural universal și național, în colaborare cu autoritățile publice centrale și locale sau în parteneriat public-privat.
4. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor turistice naturale și culturale, în colaborare cu autoritățile publice centrale și locale sau în parteneriat public-privat.
5. Creșterea numărului de locuri de muncă în turism.

direcții de acțiune

- Elaborarea de planuri specifice de acțiune în vederea dezvoltării tuturor formelor de turism de nișă (cultural, religios, sportiv).
- Promovarea României ca destinație turistică pe plan intern și internațional, pe baza unui program multianual de marketing turistic al României. Dezvoltarea brandului de țară și promovarea acestuia prin campanii eficiente.
- Identificarea și susținerea proiectelor de investiții în infrastructura turistică în conformitate cu proiectele de dezvoltare locală și regională.
- Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională în domeniul turismului.
- Armonizarea cadrului legislativ existent cu legislația comunitară și internațională.
- Dialog cu patronatele din turism în vederea unei salarizări superioare a angajaților, pentru creșterea calității serviciilor turistice.

CAPITOLUL 18. Energie și resurse minerale

Obiectivul strategic

Asigurarea securității energetice a țării, bazat pe un sistem eficient de aprovizionare cu resurse primare, producere, transport, distribuție și furnizare care să asigure alimentarea continuă a tuturor consumatorilor în condiții de accesibilitate, disponibilitate și de suportabilitate a preurilor.

Obiective de guvernare în domeniul energiei

1. Actualizarea strategiei energetice a României în toate componentele ei: surse de energie, generare, transport, distribuție, economisire și eficiență energetică, protecția mediului în concordanță cu politica energetică a UE.
2. Armonizarea legislației primare și secundare în domeniul energiei.
3. Dezvoltarea unei piețe interne de energie, transparente, nediscriminatorie și competitive, pilon al dezvoltării pieței regionale.
4. Organizarea transparentă și eficientă a piețelor de gaze, carburanți, cărbuni și combustibil nuclear.
5. Asumarea obiectivelor europene în domeniul energiei de creștere a eficienței energetice și de asigurare a 20% din consumul național brut de energie al anului 2020 din surse regenerabile, precum și siguranța în aprovizionare cu resurse energetice ca o obligație a guvernului.
6. Exploatarea eficientă a resurselor primare de energie și valorificarea acestora în condiții de piață.

Direcții de acțiune

- Creșterea securității energetice a țării prin:
 - modernizarea sistemelor de transport și distribuție, dezvoltarea interconexiunilor și diversificarea surselor de import de materii prime energetice;
 - creșterea ponderii producției de energie electrică, bazat pe un mix optim de energie compus din: cărbuni, nuclear și hidro care vor asigura o încălzire în bază, economică și de durată, la care se adaugă producția de energie din surse regenerabile.

- Reorganizarea, re tehnologizarea și eficientizarea societăților comerciale din sectorul energetic de stat și înființarea a două Companii Naționale de producere a energiei electrice, precum și asigurarea compatibilității instalațiilor energetice cu cerințele de mediu.
- Promovarea proiectelor de investiții în domeniul energiei regenerabile (energia eoliană, solară, biomasă, geotermală, inclusiv deșeurile urbane) și armonizarea cadrului legislativ.
- Elaborarea planului multianual de investiții pentru achiziționarea tehnologiilor necesare captării și stocării CO₂, pentru depozitarea de deșeurile radioactive, gestionarea și valorificarea celorlalte deșeurile în scopul protecției mediului.
- Reducerea intensității energetice a economiei românești prin măsuri stimulatorii pentru reorientarea spre activități economice cu consumuri scăzute și cu valoare adăugată ridicată.
- Optimizarea capacităților de producție existente în funcție de: gradul de uzură a instalațiilor, facilitățile existente, integrarea acestora în sistemul energetic european, costurile de mentenanță și investiții.
- Protejarea transparentă a consumatorilor vulnerabili prin legislație.
- Susținerea industriei românești din domeniul energetic și participarea cercetării, proiectării și a mediului de afaceri autohton în proiecte de dezvoltare a domeniului energetic, prin facilități care să nu afecteze mediul concurențial.
- Stimularea cercetării pentru realizarea tehnologiilor necesare atingerii obiectivelor prevăzute a fi atinse prin programul „20/20/20”.
- Finalizarea unităților nucleare 3 și 4 de la CNE Cernavodă.
- Finalizarea proiectelor hidro aflate în diverse faze de execuție din surse financiare proprii, precum și în parteneriat public-privat.
- Promovarea cogenerării de înaltă eficiență și eficientizarea sistemelor de termoficare existente.
- Creșterea rolului autorităților locale în soluționarea noilor provocări ale domeniului energetic prin creșterea calității serviciilor energetice în domeniile iluminatului public, transport în comun, aer condiționat și alimentare cu energie termică, precum și în promovarea surselor regenerabile de energie.
- Intensificarea electrificării localităților izolate: case și cămine.

- Realizarea de studii de fezabilitate care să identifice oportunitatea construcției unei noi hidrocentrale pe Dunăre și a unei noi centrale nucleare.
- Realizarea unei hidrocentrale de acumulare și pompare pentru compensarea producției nucleare.
- Realizarea unei interconexiuni a SEN România cu cel din Turcia prin cablu submarin.
- Studierea posibilităților de creare a unui fond de investiții, inclusiv prin includerea participanților statului în societăți comerciale, prin care să se asigure proiectele de investiții de importanță națională.
- Valorificarea unităților de atribuire (UA) a dreptului de poluare și crearea de surse pentru investițiile din sectorul energetic.

1. Eficientizarea sistemului energetic prin:

- Modernizarea capacităților de producție, transport și distribuție existente, în funcție de viabilitatea lor economică.
- Finalizarea investițiilor începute, precum și construcția unor capacități noi de producție, transport și distribuție.
- Elaborarea și implementarea operativă a programelor post-privatizare.
- Modificarea legislației în sensul obligării producătorilor de a oferi exclusiv prin intermediul pieței libere întreaga cantitate de energie produsă.
- Creșterea capacității de interconectare cu sistemele energetice regionale la 20% din puterea instalată la nivel național.

2. Protecția mediului și valorificarea surselor de energie regenerabil

- Valorificarea potențialului surselor de energie regenerabilă prin dezvoltarea cu precizie a proiectelor bazate pe biocombustibil (inclusiv de euri urbane), energie solară, eoliană, precum și susținerea prin mecanisme adecvate a producției de energie regenerabilă.
- Reabilitarea termică a clădirilor, introducerea graduală a certificatelor energetice și a conceptului de „cas pasiv” (independent energetic), precum și a conceptului „clădire zero energie”.

3. Autoritatea de reglementare

- Reorganizarea autorităților de reglementare în domeniul energiei, astfel încât să răspundă actualei etape de dezvoltare a pieței.

- Adoptarea unor metodologii de calcul al preurilor și tarifelor care să permit reflectarea reală a influenței serviciilor în structura costurilor în deplină respectare față de consumator și față de principiile transparenței.

4. Pregătirea pentru situațiile de criză energetică

- Elaborarea unui program pe termen lung în vederea importului de materii prime energetice, inclusiv de gaze naturale lichefiate.
- Dezvoltarea infrastructurii și asigurarea stocurilor strategice interne, a interconexiunilor și cooperării cu sistemele energetice regionale și stabilirea unor proceduri clare pentru depășirea situațiilor de criză energetică.
- Participarea la instituirea și funcționarea mecanismului european de reacție rapidă și cooperare regională în situații de criză energetică.

Obiectiv de guvernare în domeniul resurselor minerale:

1. Satisfacerea necesarului de produse miniere, la preuri competitive, în condiții de siguranță și cu respectarea principiilor de dezvoltare durabilă.

Direcții de acțiune

- Valorificarea produselor miniere în condițiile pieței libere concurențiale între furnizorii interni sau externi.
- Reconsiderarea perimetrelor de exploatare *on-shore* și *off-shore*, în vederea concentrării extracției pe zonele cele mai productive și realizarea producției miniere la costuri competitive.
- Promovarea parteneriatului public-privat pentru asigurarea surselor de finanțare necesare, precum și promovarea unui management orientat către piață și eficiență economică.
- Perfectionarea și completarea cadrului instituțional și de reglementări, care să asigure monitorizarea îndeplinirii responsabilităților ce revin titularilor de licență în domeniul protecției mediului.
- Creșterea gradului de securitate a muncii la exploatarea subterană a huilei, precum și ameliorarea stării de sănătate a personalului angajat în activitățile de exploatare minieră în general.
- Crearea unui sistem național integrat de monitorizare a impactului de mediu produs de activitățile industriale miniere ca instrument eficient de prevenire, planificare și răspuns în situațiile de urgență.

CAPITOLUL 19. Protec ia mediului înconjur tor

Obiective de guvernare

1. Cre terea calit ii vie ii i a mediului în comunit ile umane.
2. Reducerea decalajului existent fa de alte state membre ale UE, cât i între regiunile de dezvoltare cu privire la infrastructura de mediu.
3. Diminuarea riscului la dezastre naturale i cre terea gradului de siguran a cet enilor.
4. Conservarea biodiversit ii i a patrimoniului natural; valorificarea poten ialului turistic i economic în conformitate cu planurile de management adecvate.
5. Introducerea principiilor dezvolt rii durabile în sistemul educa ional i sus inerea cercet rii aplicate în tehnologii curate.
6. Cre terea gradului de transparen a institu iilor de mediu în rela ia cu cet enii.
7. Limitarea efectelor negative ale schimb rilor climatice.
8. Stimularea ini iativelor i investi iilor în domeniul protec iei mediului prin instrumente economice i fiscale; cre terea gradului de absorb ie a fondurilor europene.
9. Utilizarea eficient a resurselor naturale i minerale; apropierea treptat de nivelul mediu de performan al rilor UE.
10. Extinderea cooper rii interna ionale prin participarea la programe i proiecte transfrontaliere, o mai bun prezen a României în organismele reprezentative la nivel european i interna ional.

Direc ii de ac iune

1. Calitatea vie ii i mediului

- Mediul i s n tatea popula iei
 - Corelarea politicilor de mediu cu politicile în domeniul s n t ii publice.
 - Elaborarea i implementarea unui Program Na ional de Ac iune pentru S n tate i Mediu cu finan area prioritar a investi iilor în zonele critice.

- Managementul deeurilor și salubritatea localităților
 - Revizuirea Strategiei Naționale de Gestiunea Deeurilor, elaborarea, aprobarea și monitorizarea implementării Planului Național de Gestiunea Deeurilor pentru perioada 2009-2013.
 - Corelarea finanțurilor în infrastructura de mediu prin Programul Operațional Sectorial de Mediu.
 - Valorificarea deeurilor urbane pentru producerea de energie „verde” și a deeurilor industriale inerte în construcții și infrastructura de transport.
- Accesul la surse sigure de alimentare cu apă potabilă
 - Realizarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă pentru 80% din populația României și asigurarea pentru 69% din populație a canalizării și epurării apelor uzate menajere.
 - Asigurarea surselor de alimentare cu apă în zonele deficitare.
 - Asigurarea alimentării cu apă potabilă la standarde europene prin reabilitarea și/sau modernizarea stațiilor de tratare și a rețelelor de distribuție a apei potabile.
- Calitatea aerului, radioactivitatea și zgomotul
 - Operaționalizarea și extinderea Sistemului Național de Monitorizare a Calității Aerului și Sistemului Național de Monitorizare a Radioactivității.
 - Implementarea Planurilor de reducere a emisiilor de poluanți în atmosferă.
 - Implementarea sistemelor de management pentru fluidizarea traficului în mediul urban.
 - Reducerea nivelului de zgomot și vibrații în zonele rezidențiale.
- Ameliorarea mediului urban
 - Extinderea suprafețelor verzi cu rol de agrement și îmbunătățirea microclimatului.
 - Planificarea amenajării urbane și elaborarea Regulamentului de urbanism bazat pe principii ecologice.
 - Promovarea transportului public urban și a transportului urban „verde”.
 - Reabilitarea zonelor poluate și refacerea mediului în zonele industriale abandonate.
- Alimentație sănătoasă

- Susținerea unei agriculturi ecologice.
- Încurajarea utilizării îngrășmintelor naturale și reducerea folosirii pesticidelor.
- Întărirea controlului în domeniul utilizării și trasabilității organismelor modificate genetic și pesticidelor.
- Limitarea efectelor negative ale substanțelor chimice periculoase
 - Implementarea Regulamentului european privind înregistrarea, evaluarea și autorizarea substanțelor chimice periculoase.

2. Schimbările climatice și eficiența energetică

- Reducerea progresivă a emisiilor de gaze cu efect de seră conform angajamentelor asumate.
- Revizuirea Strategiei Energetice Naționale în conformitate cu Planul de Acțiune privind Securitatea și Solidaritatea Energetică a Uniunii Europene.
- Încurajarea reducerii consumurilor energetice prin utilizarea unor tehnologii eficiente energetic, izolarea termică a locuințelor și susținerea utilizării autovehiculelor cu grad redus de poluare.
- Susținerea producerii de energie ieftină și nepoluantă din surse regenerabile.
- Identificarea și implementarea măsurilor fezabile de stocare geologică a dioxidului de carbon.
- Susținerea Programului Național de Împdurire destinat zonelor defriate și extinderea suprafeței împdurite a României pe terenurile degradate.

3. Mecanisme economice și fiscale pentru susținerea și stimularea investițiilor în infrastructura de mediu și conformarea cu legislația de mediu

- Reabilitarea, reanalizarea și delimitarea exactă a site-urilor Natura 2000 și a ariilor protejate.
- Stimulente economice și financiare pentru investițiile în domeniul gestiunii deeurilor și în special pentru valorificarea acestora.

4. Capacitate instituțională, coerență legislativă și descentralizare

- Preluarea treptată de către administrația publică locală a unor competențe și responsabilități în domeniul protecției mediului.

- Optimizarea procesului de reglementare a activităților economice și sociale.
- Elaborarea de standarde ocupaționale și evaluarea competențelor personalului care lucrează în acest domeniu conform Strategiei de la Lisabona.

5. Managementul durabil al resurselor naturale și conservarea biodiversității

- Biodiversitatea și ariile protejate
 - Conservarea patrimoniului natural, păstrarea tradițiilor locale și îmbunătățirea condițiilor de viață în Rezervația Biosferei Delta Dunării.
 - Reabilitarea și refacerea rețelei de canale în Delta Dunării.
 - Protecția și reabilitarea litoralului românesc al Mării Negre.
 - Punerea în aplicare a Planului de gospodărire integrată a zonei costiere.
 - Consolidarea Agenției Naționale pentru Arii Protejate și creșterea rolului acesteia în managementul eficient al zonelor protejate.
 - Susținerea proiectelor de modernizare a grădinilor zoologice pentru îndeplinirea standardelor de mediu.
 - Îmbunătățirea sistemului de reglementare a comerțului cu specii de floră și faună sălbatică.
- Utilizarea eficientă a resurselor naturale și minerale
 - Elaborarea și implementarea programului de achiziții „verzi” în sectorul public.
 - Creșterea gradului de valorificare a deeurilor de toate tipurile și stimularea pieței produselor secundare rezultate.
 - Reducerea cantităților de apă prelevată din sursele de apă de suprafață și subterane prin creșterea gradului de recirculare în industrie și dezvoltarea sistemului de monitorizare a apelor subterane.

6. Educație, cercetare, societate civilă și colaborare internațională

- Introducerea în programa școlară a temelor de mediu și dezvoltare durabilă, stimularea cercetării aplicative în domeniul tehnologiilor curate și promovarea unor campanii naționale de educare și sensibilizare pentru ecologie și dezvoltare durabilă.
- Participarea și colaborarea la nivel european și internațional la elaborarea politicilor de mediu și gospodăria apelor.

7. Prevenirea și eliminarea efectelor calamităților naturale pentru creșterea gradului de siguranță a cetățenilor

- Implementarea strategiilor naționale de apărare împotriva inundațiilor.
- Amenajarea bazinelor hidrografice în scopul diminuării efectelor inundațiilor.
- Adoptarea unor soluții moderne de apărare a localităților împotriva inundațiilor.
- Îmbunătățirea prognozelor, creșterea timpilor de reacție a populației și a autorităților implicate, precum și îmbunătățirea exploatării coordonate a acumulatorilor prin definitivarea implementării unor proiecte specifice.
- Aprobarea Planului de contingență pentru intervenții la poluarea accidentală a apelor Dunării.

CAPITOLUL 20. Reforma administrației publice

Obiective de guvernare

1. Creșterea autonomiei colectivităților locale prin transferul de noi responsabilități decizionale, precum și de resurse financiare și patrimoniale, cu respectarea principiului subsidiarității.
2. Restructurarea administrației publice centrale și locale, prin măsuri de creștere a eficienței instituționale, simplificare administrativă, reducerea cheltuielilor curente și creșterea transparenței în relația cu cetățenii.
3. Creșterea calității și accesului la servicii publice.

direcții de acțiune

1. Descentralizarea administrativă și creșterea eficienței administrației publice locale
 - Implementarea măsurilor de descentralizare a competențelor către autoritățile administrației publice locale, serviciile deconcentrate păstrând doar atribuțiile care privesc controlul, inspecția și monitorizarea domeniului în care activează, astfel:
 - *În domeniul învățământului preuniversitar de stat:*
 - § Implementarea măsurilor de descentralizare prevăzute în legea educației naționale, care prevede transferul, la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, al competențelor privind organizarea și funcționarea rețelelor colare și numirea/eliberarea din funcție a directorilor, iar la nivelul unităților de învățământ al celor referitoare la managementul resurselor umane.
 - § Elaborarea și implementarea standardelor de cost pe elev destinate finanțării cheltuielilor curente ale unităților de învățământ.
 - *În domeniul sănătății publice:* transferarea către autoritățile locale a competențelor privind managementul spitalelor comunale, orașenești, municipale, respectiv județene.
 - *În domeniul ordinii publice:* consolidarea rolului autorităților locale prin înființarea poliției locale, cu competențe inclusiv în domeniul circulației pe drumurile publice din interiorul localităților.

- *În domeniul culturii:* descentralizarea instituțiilor de cultură rase în subordinea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național și aici beneficiarii sunt cu preponderență comunitățile locale.
 - *În domeniul asistenței sociale:* îmbunătățirea cadrului de finanțare și monitorizare a serviciilor sociale deja descentralizate, prin stabilirea de standarde de cost și de calitate.
 - *În domeniul transporturilor:* descentralizarea porturilor fluviale rase în subordinea Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor și a metroului.
- Procedurile privind exproprierea pentru cauze de utilitate publică, inclusiv pentru proiecte de interes local, vor fi simplificate.
 - În privința gestiunii patrimoniului, vor fi transferate în proprietatea comunelor, orașelor, municipiilor și a județelor terenurile clădiri aflate în prezent în administrarea unor ministere sau instituții din administrația publică centrală, precum și societăți comerciale cu capital de stat (ex. Agenția Domeniilor Statului, Regia Autonomă Administrația Patrimoniului și Protocolului de Stat, aerocluburi, centre sportive colare, unități militare și exploatarea miniere dezafectate etc.).
 - Relațiile patrimoniale dintre unitățile administrativ-teritoriale și operatorii rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale vor fi reglementate în beneficiul comunităților locale.
 - Autoritățile administrației publice centrale vor elabora politicile naționale care privesc administrația publică locală în colaborare cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.
 - Va fi elaborat un proiect privind reorganizarea administrativ-teritorială a României și vor fi descurajate orice inițiative de înființare de noi comune și orașe.

2. Descentralizarea financiară

- Creșterea autonomiei financiare a unităților administrativ-teritoriale și a veniturilor bugetelor locale ale acestora prin:
 - Acordarea dreptului autorităților locale de a modifica nivelul impozitelor și taxelor locale în funcție de necesitățile locale și gradul de suportabilitate a populației.

- Calcularea valorii impozabile a cîrurilor și terenurilor din intravilanul localităților prin raportarea la valoarea de piață a acestora, acolo unde aceasta este valoare mai mare decît cea determinată prin formula actuală de calcul.
- Dimensionarea sumelor defalcate pentru finanțarea serviciilor publice descentralizate în funcție de standarde de cost pe beneficiar/unitate de muncă, mai ales în învățămînt, servicii sociale și întreținerea drumurilor publice.
- Determinarea sumelor defalcate pentru echilibrarea bugetelor locale exclusiv pe bază de formule, care să confere predictibilitate și transparență în alocarea acestora.
- Elaborarea și implementarea reglementărilor privind secțiunile de funcționare și dezvoltare ale bugetelor locale.
- Elaborarea și implementarea reglementărilor privind criza financiară și insolvența unităților administrativ-teritoriale.
- Incluziunea în cadrul bugetar obligatoriu pe termen mediu și în legile anuale ale bugetului de stat a estimărilor pentru următorii 3 ani ale sumelor ce se vor aloca bugetelor locale, astfel încît autoritățile locale să poată planifica proiecte și programe multianuale.

3. Gestiunea resurselor umane

- Implementarea prevederilor legii-cadru privind salarizarea unitară a personalului remunerat din fonduri publice; elaborarea și implementarea legislației sectoriale și a normelor metodologice aferente, cu respectarea principiului „remunerație egală pentru muncă egală”.
- Revizuirea procedurilor de evaluare a performanțelor profesionale ale personalului din administrația publică; evaluarea complexității posturilor aferente categoriilor de personal din administrația publică.

4. Creșterea eficienței și a transparenței în activitatea instituțiilor din administrația publică

- Îmbunătățirea și standardizarea procedurilor administrative prin elaborarea și implementarea Codului de proceduri administrative și a Codului administrativ.

- Implementarea prevederilor legii privind reorganizarea unor autorități instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional.
- Realizarea și implementarea unui sistem de indicatori de monitorizare și evaluare a furnizării serviciilor publice și funcționării tuturor instituțiilor din administrația publică centrală și locală, inclusiv gestiunea resurselor umane și execuția bugetară.
- Restructurarea mecanismelor de cooperare interministerială și utilizarea lor în stabilirea priorităților de politici publice, investiționale și bugetare ale guvernului.
- Introducerea standardelor de calitate pentru serviciile publice, cu prioritate pentru cele descentralizate.
- Simplificarea accesului la servicii publice prin furnizarea acestora, acolo unde este posibil, pe cale electronică și prin generalizarea „birourilor/ghișeelor unice”.

5. Proprietate și cadastru

- Clarificarea regimului proprietății. Finalizarea cât mai rapidă a procesului de retrocedare a proprietăților.
- Înscrisura corectă a proprietății în cartea funciară sub aspect tehnic și juridic, în baza realității din teren.
- Clarificarea legislației în domeniile cadastrului, crierilor funciare, exproprierilor pentru cauză de utilitate publică, urbanismului și amenajării teritoriului.
- Realizarea infrastructurii de date spațiale în vederea asigurării suportului informațional necesar adoptării unor decizii fundamentate cu privire la stabilirea limitelor unităților administrative-teritoriale, infrastructurii, situațiilor de urgență, urbanismului și amenajarea teritoriului, protecția mediului, prevenirea dezastrelor naturale etc.
- Elaborarea de politici privind managementul teritoriului.

CAPITOLUL 21. Ordine public și siguranța cetățeanului

Obiective de guvernare

1. Aderarea la spațiul Schengen la data prevăzută – martie 2011 – pentru a asigura deplină libertate de mișcare a cetățenilor români.
2. Creșterea gradului de siguranță și protecție pentru cetățeni, combaterea infracționalității, a terorismului și criminalității transfrontaliere, combaterea traficului și consumului de droguri.
3. Restabilirea autorității structurilor de aplicare a legii, descentralizarea și reforma instituțională necesară consolidării serviciilor comunitare și a celor de ordine publică din România, precum și realizarea interoperabilității acestora.

Direcții de acțiune

1. Siguranța cetățenilor

Cunoașterea, prevenirea și combaterea infracționalității

- Implementarea unei Strategii Naționale pentru Controlul Criminalității care are la bază trei componente: cunoașterea, prevenirea și aplicarea legii în domeniul criminalității. Strategia va prioritiza activitățile privind siguranța și ordinea publică.
- Reevaluarea distribuției resurselor instituționale ce acționează în domeniul siguranței și ordinii publice pentru asigurarea flexibilității, acoperirea necesităților reale și controlul criminalității, urmând obiective precum:
 - înființarea poliției locale, prin transferul unor competențe în domeniul de ordine publică și poliție rutieră în zona de responsabilitate a primăriilor.
 - reluarea programelor de dotare și înzestrare a poliției și jandarmeriei, în vederea atingerii parametrilor optimi de eficiență.
 - redistribuirea resurselor umane în funcție de necesitățile reale.
 - implementarea unui program pentru relocarea, în cadrul structurilor de siguranță publică, a poliștilor de frontieră din zonele de frontieră internă, după aderarea la Spațiul Schengen.

- Îmbunătățirea sistemului de evaluare a performanței serviciilor publice din domeniul siguranței și ordinii publice prin implementarea unui mecanism de indicatori calitativi și cantitativi concentrați pe eficiență și eficacitatea activităților, precum și pe satisfacția cetățeanului.
- Reducerea impactului criminalității organizate și terorismului urmând:
 - evaluarea amenințărilor criminalității organizate și a terorismului și prioritizarea acțiunilor în funcție de riscurile identificate.
 - promovarea și facilitarea organizării de echipe mixte (tip *task-force*), care să sprijine schimbul de informații operative și să cumuleze competențe, inclusiv cele de control financiar, necesare pentru lupta împotriva antreprizelor criminale și recuperarea prejudiciului produs statului.
 - susținerea programelor naționale de prevenire și conștientizare a populației privind efectele traficului și consumului de droguri, traficului de ființe umane, criminalității informatice și pornografiei infantile.
- Asigurarea unui management integrat al situației operative la nivelul comunităților locale, ce are la bază:
 - transferul în stradă a centrului de greutate al activității poliției și jandarmeriei, îmbunătățirea siguranței stradale și a relației cetățean-polițist;
 - îndeplinirea standardelor operaționale la nivel teritorial pentru organizarea unui sistem unitar de management al siguranței și ordinii publice în cazurile de criză și gestiunea evenimentelor deosebite;
 - multiplicarea măsurilor proactive în domeniul ordinii publice prin identificarea zonelor cu risc ridicat și aplicarea unor politici speciale pentru cunoașterea, prevenirea infracționalității și aplicarea legii.
- Reducerea oportunităților infracționale prin crearea unui cadru legislativ care să ofere instrumente tactice eficiente pentru menținerea ordinii publice, în special pentru securitatea bunurilor și valorilor.
- Implementarea unei strategii guvernamentale de reducere a riscului rutier.

Securizarea frontierei externe și gestionarea fenomenului migrației

- Perfecționarea cadrului legal în domeniu, prin preluarea integrală a *acquis*-ului Schengen.

- Realizarea, împreună cu instituțiile publice responsabile, a unei strategii pentru acoperirea prin migrație legal selectivă a deficitului de forță de muncă.
- Creșterea nivelului de control și de supraveghere a frontierei externe a UE prin finalizarea Sistemului Integrat de Securizare a Frontierei.
- Conectarea la Sistemul Informatic Schengen, element esențial pentru buna funcționare a spațiului de securitate, libertate și justiție în cadrul unei politici publice și unui nivel înalt de securitate publică, inclusiv securitate națională, în teritoriile statelor membre.
- Dezvoltarea cooperării interinstituționale pe teritoriul național prin îmbunătățirea schimbului de date și informații între autoritățile naționale cu atribuții în gestionarea aspectelor legate de circulația persoanelor și combaterea criminalității transfrontaliere.
- Integrarea datelor biometrice în documentele de circulație, în scopul creșterii gradului de securitate a acestora.

2. Îmbunătățirea managementului situațiilor de urgență

- Îmbunătățirea dotării și înzestrării cu tehnică, echipamente, aparatură și materiale de intervenție a structurilor operative prioritare prin utilizarea fondurilor nerambursabile oferite de Uniunea Europeană.
- Creșterea calității asistenței medicale de urgență și descarcerare prin îmbunătățirea pregătirii personalului și investiții în dotare.
- Dezvoltarea infrastructurii de comunicații și informații în situații de urgență și asigurarea interoperabilității tuturor structurilor cu responsabilități în domeniu.
- Utilizarea centrelor integrate de management al situațiilor de urgență la nivel național, regional și județean, cu participarea tuturor structurilor cu responsabilități în domeniu.
- Extinderea și dezvoltarea cooperării în cadrul UE, NATO în domeniul protecției civile și situațiilor de urgență; promovarea relațiilor de colaborare bilaterale și regionale în domeniul managementului situațiilor de urgență.
- Realizarea, în parteneriat, cu Bulgaria și Grecia, a unui Centru regional de protecție civilă privind intervenția în caz de dezastre naturale, care să acopere și zona Balcanilor de Vest.

3. Management instituțional

- Implementarea unui sistem de management al calității în instituțiile din domeniul siguranței și ordinii publice.
- Utilizarea tehnologiei informației pentru eficientizarea și debirocratizarea sistemului informațional din structurile administrative (resurse umane, logistic, financiar).
- Reevaluarea sistemului de formare și pregătire profesională a personalului și reevaluarea acestuia pe principiul asimilării de competențe profesionale (aptitudini, cunoștințe și atitudini) ce alcătuiesc standardele ocupaționale. Evaluarea personalului se va realiza prin raportarea la standardele ocupaționale, iar pentru asigurarea accesului la dezvoltarea carierei se vor respecta principiile transparenței și nediscriminării în funcție de grad, vârstă, sex, orientare religioasă etc.

4. Management instituțional

- Eficientizarea și dinamizarea activității Direcției Generale Anticorupție.
- Generalizarea efectului testelor de integritate în domeniile de activitate unde riscul de comitere a faptelor de corupție este ridicat.
- Îmbunătățirea activităților de identificare a factorilor de risc ce generează sau favorizează corupția în organizații (proceduri, comportamente, posturi, persoane etc.) și dezvoltarea de mecanisme de intervenție și de eliminare a acestora.
- Realizarea periodică de evaluări ale amenințărilor corupției la nivelul structurilor de siguranță și ordine publică și informarea persoanelor cu responsabilități în domeniu, inclusiv conducerea structurilor respective.
- Creșterea eficienței activităților de cooperare cu celelalte instituții implicate în prevenirea și combaterea corupției, în special cu Ministerul Public (DNA, DIICOT și celelalte structuri ale acestui minister).
- Creșterea transparenței instituționale și implicarea activă a reprezentanților societății civile în activitățile de prevenire și combatere a faptelor de corupție.

5. Politica de cooperare

- Dezvoltarea parteneriatelor pe patru dimensiuni:
 - Extinderea și dezvoltarea relațiilor de cooperare în domeniul afacerilor interne cu Uniunea Europeană, cu NATO și cu alte organizații internaționale specializate;
 - Creșterea cooperării bilaterale, în special cu statele vecine pentru sprijinirea misiunilor operative;
 - Cooperarea interinstituțională în aplicarea legii;
 - Colaborarea cu mediul privat în dezvoltarea politicii de prevenire și pentru transferul de cunoștințe de specialitate în domenii foarte specializate (sisteme informaționale geografice, tehnologia informației etc.).
- Dezvoltarea componentei de cooperare la Marea Neagră, în special în privința combaterii criminalității organizate.
- Susținerea activă a unei politici strategice a Uniunii Europene pentru frontierele externe estice, în conformitate cu principiul solidarității.
- Continuarea participării la misiuni internaționale organizate sub egida ONU, UE sau altor organisme internaționale.

CAPITOLUL 22. Politica extern

Obiective de guvernare

1. Punerea în valoare cu mai mare eficacitate a beneficiilor ce decurg din statutul României de membru a Uniunii Europene și a NATO.
2. Consolidarea cu mai mare pragmatism a parteneriatelor pe care România le-a dezvoltat în ultimii ani, fiind prioritare dimensiunea europeană și cea euroatlantică.
3. Întărirea cooperării regionale cu statele din vecinătate.
4. Atingerea întregii game strategice de cooperare consolidată cu state de pe alte continente care pot fi orientate în favoarea intereselor economice ale României.

Directii de acțiune

1. Fructificarea statutului României de membru a Uniunii Europene
 - Diversificarea și accelerarea demersurilor politico-diplomatice pentru consolidarea prezenței și influenței românești în instituțiile comunitare.
 - Acțiuni diplomatice coerente pentru depășirea etapei monitorizării postaderării.
 - Pregătirea instituțională a diplomației românești pentru participarea consistentă în viitorul serviciu diplomatic extern al UE.
 - Pregătirea condițiilor instituționale pentru intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona.
 - Consolidarea alianțelor în plan european și a expertizei interne în pregătirea perspectivei financiare 2013-2020, astfel încât interesele României să fie reprezentate adecvat.
 - Promovarea în cadrul de dialog european a unei relații transatlantice privilegiate pe dimensiunile politic, economic, de securitate și culturală.
 - Promovarea creativă a obiectivelor economice și culturale ale României în cadrul strategiei UE pentru spațiul mediteranean, care va constitui un proiect prioritar al politicii europene a României.
 - Inițierea și promovarea unor proiecte strategice cu vocație europeană vizând extinderea programelor de cooperare ale Uniunii Europene cu țările din

spa iul extins al Mării Negre, pentru consolidarea stabilității democratice și a cooperării economice, diversificarea legăturilor de infrastructură ale spațiului UE cu țările din această regiune.

- Intensificarea demersurilor pentru asigurarea unui tratament nediscriminatoriu pentru lucrătorii români în spațiul UE (libera circulație a forței de muncă).
- Pregătirea instituțional internă la standardele europene pentru asigurarea aderării României la spațiul Schengen conform calendarului stabilit, în anul 2011.
- Reluarea energică a eforturilor de pregătire în vederea aderării la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), pentru a facilita participarea eventuală a României la noi formate globale de decizie.

2. Promovarea intereselor de securitate ale României în plan regional și global

- Participarea României prin contribuții solide fundamentate la procesul de consolidare și transformare a NATO, urmărirea reflectării obiectivelor pe dimensiunea externă din Strategia de securitate națională a României în dezbaterile privind viitorul Concept Strategic al Alianței.
- Implicarea activă a diplomației românești în dezbaterile din cadrul UE în planul securității, în special cele ce decurg din preconizata intrare în vigoare a Tratatului de la Lisabona. Accentul va fi pus pe domeniile de expertiză confirmată a României în relația cu partenerii de cooperare din vecinătate, din zona Sud-Est Europeană și în privința securității frontierei externe.
- Promovarea atentă a intereselor de securitate ale României în dezbaterile ce au loc în cadrul OSCE pe tema arhitecturii europene de securitate.
- Asigurarea unei prezențe românești de calitate în misiunile Uniunii Europene, NATO, ONU și punerea în valoare a acestor contribuții de prestigiu prin promovarea mai atentă a intereselor României de politic extern pe spațiile în care contribuim la eforturile de stabilizare și securitate. Continuarea prezenței românești alături de aliații și partenerii noștri la misiunile militare din zonele de angajament internațional, în special cele din Afganistan. Consolidarea expertizei românești în dezvoltarea capacităților civile și de reconstrucție post-conflict și punerea în valoare a acestei contribuții în coordonare cu aliații României.
- Susținerea în dezbaterile și dialogul cu partenerii europeni a diversificării prezenței UE în zona est-europeană și în cea caspică, ca o contribuție la stabilitatea regională și la generarea unor soluții politice la conflictele înghețate din regiune.

3. Dimensiunea regional a politicii externe, consolidarea relațiilor pragmatice de cooperare cu partenerii estici, relația cu Republica Moldova

- România va continua să susțină aspirațiile europene ale Republicii Moldova și obiectivul strategic al acesteia de integrare europeană. Ca stat membru UE, România va insista pentru o mai mare implicare a Uniunii în Republica Moldova, pentru acordarea de asistență financiară europeană și creșterea contribuției Uniunii la finanțarea proiectelor de dezvoltare economică și socială.
- România va acționa în continuare pentru convenirea și realizarea unor proiecte de cooperare bilaterală, amânate, în relația cu Republica Moldova, pe domeniile prioritare: comerț, transporturi, energie, educație.
- Dezvoltarea relațiilor speciale cu Republica Moldova se va fundamenta pe baza parteneriatului cu vocație europeană, atât pe plan politic, cât și economic. Vor fi promovate o serie de instrumente în plan bilateral, între care: stimularea și garantarea investițiilor românești în Republica Moldova, acordarea de asistență din Fondul de Asistență pentru Dezvoltare, proiecte bilaterale pentru stimularea cooperării în domeniul educației, culturii ș.a.
- România va continua să susțină reglementarea conflictului transnistrean și sprijinirea implicării constante și consistente a UE în identificarea unei soluții negociate viabile, cu respectarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova.
- România va continua să promoveze perspectivele europene ale statelor balcanice, stabilizarea vecinătății estice europene și apropierea ei de Uniunea Europeană, inclusiv prin valorificarea Parteneriatului Estic.
- Regiunea Mării Negre, în ansamblul ei, va constitui o temă de interes prioritar pe termen lung pentru politica noastră externă. Obiectivele strategice ale României în regiunea Mării Negre vor fi: consolidarea stabilității democratice, accesul la prosperitate prin proiectele de cooperare regională și cu partenerii din Uniunea Europeană, o abordare inclusivă pentru toți partenerii de dialog și cooperare din spațiul estic, conectarea la proiectele regionale ale UE.
- În plan politic vom promova consolidarea unei contribuții mai substanțiale a Uniunii Europene la soluționarea conflictelor înghețate, față de care avem o preocupare directă în planul securității din vecinătatea estică.
- România va susține cu consecvență întărirea cooperării în cadrul BSEC și în cadrul Sinergiei Mării Negre și va acționa pentru menținerea interesului european față de această inițiativă.

- România va acorda o atenție prioritară, în plan regional, conexiunilor strategice între zona Mării Negre și zona Mării Caspice, materializat prin consolidarea și diversificarea relațiilor bilaterale cu statele din Asia Centrală și prin implicarea sporită a României în inițiativele UE pentru regiune.
4. Fructificarea parteneriatelor României în plan bilateral și multilateral, consolidarea parteneriatelor bilaterale cu state europene, a dimensiunii transatlantice și a parteneriatului strategic cu SUA
- Un obiectiv al politicii externe îl va constitui largirea sferei de acțiune a parteneriatelor existente prin activarea viguroasă a dimensiunii economice, tehnico-științifice, culturale sau universitare.
 - Va fi continuată dezvoltarea parteneriatelor bilaterale specifice cu statele europene „mari”, urmărind concretizarea angajamentelor sectoriale fundamentate pe politicile europene prioritare. Vor fi consolidate parteneriatele strategice și relațiile bilaterale privilegiate cu statele membre UE (Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Polonia, Spania, Ungaria), cu obiectivul acțiunii comune atât în interiorul Uniunii, cât și în afara acesteia.
 - *Parteneriatul strategic cu SUA*: Obiectivul prioritar este trecerea la o nouă etapă a dimensiunii sale economice și tehnico-științifice și creșterea investițiilor americane în România. Excelenta cooperare în planul securității și apărării va fi aprofundată.
 - Avansarea procesului de creare a condițiilor pentru scutirea de vize a cetățenilor români care călătoresc în SUA.
 - Va fi promovată o relație pragmatică, mai predictibilă, a României și a Uniunii Europene cu Rusia, cu accent pe intensificarea legăturilor economice și stabilirea unor legături mai strânse la nivelul societăților. Ne propunem trecerea la o cooperare pragmatică, multidimensională care să valorifice la maximum complementaritățile existente între relația bilaterală directă și cea dintre UE și Rusia.
 - Relațiile cu partenerii apropiați din Europa Centrală (Ungaria, Polonia, Republica Cehă, Slovacia, rile baltice, Bulgaria), vor fi promovate pe o bază pragmatică, actualizată la obiectivele comune în cadrul Uniunii Europene.
 - O prioritate pentru politica noastră externă va fi reangajarea în relații pragmatice cu rile emergente, China, Rusia, India, Brazilia. Va fi necesară alocarea unor resurse consistente în exercitarea politicii noastre externe pentru revigorarea relațiilor cu aceste mari puteri. Prioritar este relansarea

relațiilor politice tradiționale de parteneriat cu China și completarea acestora cu o relație economică echilibrată. De asemenea, vor fi consolidate parteneriatele și relațiile speciale cu alte state din Asia precum Japonia, Coreea de Sud.

- Ne propunem recâștigarea influenței în zonele tradiționale de cooperare și câștigarea de noi piețe, inclusiv prin extinderea parteneriatelor cu regiunile influente din Orientul Mijlociu, dintr-o perspectivă care unește interesul întăririi relațiilor economice cu sprijinul pentru promovarea pieței în această regiune. Obiectivul în relația cu Israelul este realizarea unui parteneriat strategic pe domenii multiple cu România.
- Transformările ce privesc relațiile cu țările din America Latină și Africa vor urmări să pună mai bine în valoare interesele economice românești, înănd seama de oportunitățile oferite de relația acestor state cu UE, valorificarea mai atentă a capitalului de simpatie pentru România din aceste țări, reluarea legăturilor cu cei care au studiat în România.
- Politica externă va urmări eficientizarea demersului României în cadrul organizațiilor internaționale și regionale, precum ONU, OSCE, Consiliul European, OCEMN etc., fundamentat pe conduita de promovare a cooperării internaționale și pe acțiunea concertată cu partenerii strategici.

5. Recalibrarea dimensiunii economice a politicii externe prin promovarea mai dinamică a intereselor economice, energetice și comerciale ale României prin concretizarea următoarelor obiective prioritare:

- Demersuri pentru expansiunea firmelor cu capital românesc în sud-estul Europei și vecinătatea estică, susținerea promovării exporturilor românești și atragerea de investiții în zonele întinse de expansiune economică.
- Promovarea la nivel european a oportunităților de dezvoltare în bazinul Dunării, ca proiect de maximă relevanță pentru interesele economice directe ale României și ale UE în ansamblul său.
- Reprezentarea concretă a intereselor strategice directe ale României în politicile europene privind securitatea energetică, inclusiv pe parcursul trecerii la etapa de implementare a proiectelor Nabucco, PEOP și terminalul LNG de la Constanța.
- Valorificarea potențialului de tranzit al României pentru resursele energetice, inclusiv prin transformarea portului Constanța într-un important punct nodal, logistic și terminal de LNG.
- Promovarea intereselor directe ale României în structurarea viitoarelor rute europene de transport și de conectare a Uniunii Europene cu zona Mării

Negre și Caucaz.

6. Promovarea unui statut de demnitate pentru românii aflați în străinătate, promovarea și protejarea identității, a intereselor comunităților românești din străinătate și din alte zone ale lumii
 - Susținerea drepturilor minorităților românești din țările învecinate, precum și perpetuarea valorilor naționale: limbă, tradiții, cultură, religie.
 - Întreprinderea tuturor demersurilor instituționale care se impun pentru ca românii stabiliți în statele UE să beneficieze în totalitate de drepturile și oportunitățile aferente statutului lor de cetățeni europeni; continuarea eforturilor pentru îndeplinirea condițiilor de aderare la spațiul Schengen, precum și pentru ridicarea restricțiilor privind libera circulație a lucrătorilor români de către toate statele membre ale UE.
 - Finanțarea unor proiecte de impact vizând prezervarea identității naționale și îmbogățirea patrimoniului spiritual românesc din afara granițelor țării.
 - Crearea unui sistem informatic modern și accesibil bazat pe interacțiunea misiunilor diplomatice și oficiilor consulare cu românii aflați în străinătate, vizând facilitarea accesului la informații în domenii de larg interes (evoluțiile înregistrate pe piața muncii, cadrul de reglementări în materie de respectare a drepturilor omului).
 - Extinderea colaborării MAE cu Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, Patriarhia Română, Institutul Cultural Român, Academia Română în vederea promovării culturii și spiritualității românești în spațiul UE, precum și pentru sprijinirea dialogului intercultural cu țări aflate pe alte continente.
7. Punerea în valoare a potențialului creativ, cultural și științific al României
 - Acțiunea de politică externă se va baza în mai mare măsură pe proiecte realizate cu implicarea partenerilor din societatea civilă, mediul academic, mediul cultural.
 - Proiectele de diplomatie publică vor atrage cu mai mare atenție elitele din comunitățile românești din străinătate, pentru recunoașterea valorii și a capacității lor de a contribui la proiectele de modernizare a societății românești.
 - Guvernul va consolida politica de acordare de burse de studii în România pentru formarea de elite în țările care se îndreaptă către interesele noastre economice și comerciale, precum și recuplarea în relația cu România a celor care au studiat în țară.

CAPITOLUL 23. Cultur , culte i patrimoniul na ional

Obiective de guvernare

1. Stoparea procesului de degradare a patrimoniului cultural na ional; restaurarea, protejarea i valorificarea acestuia prin dezvoltarea proiectelor integrate i a re elelor de cooperare cultural , având în vedere poten ialul contribuiei acestora la dezvoltarea social i economic .
2. Dezvoltarea economiei culturale prin asigurarea unui flux juridic i economic eficient între creatori (arti ti independen i i liber profesioni ti), produc tori (în special IMM-urile creative) i consumatori (public). Aceasta presupune realizarea unui cadru financiar, fiscal i social/juridic care s clarifice statutul creatorilor, s stimuleze consolidarea IMM-urilor creative i s extind accesul i participarea publicului la cultur .
3. Prioritizarea sinergiei dintre cultur i educa ie pe urm toarele paliere: educa ie creativ în sistemul de înv mânt preuniversitar pentru educarea publicului i stimularea creativit ii; parteneriate pentru programe universitare de formare a managerilor culturali; formare profesional continu pentru dezvoltarea resurselor umane din cultur ; Sus inerea creativit ii i inov rii cu specific cultural i integrarea culturii in alte domenii pentru dezvoltare durabil .
4. Promovarea patrimoniului na ional în cadrul turismului cultural.
5. Promovarea valorilor culturii române ti în circuitul cultural interna ional.
6. Sus inerea diversit ii culturale i artistice.
7. Dezvoltarea parteneriatului între stat i culte în domeniile social, cultural, educa ional i sus inerea rela iei de respect i cooperare între culte în beneficiul întregii societ i.

Direc ii de ac iune

- Sus inerea ini iativei private în cultur i sectorul cultural independent prin stimularea cooper rii culturale i asocierii în re ele culturale multidisciplinare.
- Dezvoltarea, renovarea i înzestrarea corespunz toare a infrastructurilor culturale în acord cu realit ile de pe plan interna ional; sprijinirea înfiin rii de noi muzee i spa ii expozi ionale.

- Elaborarea și punerea în aplicare a unei strategii naționale de restaurare și valorificare a patrimoniului cultural.
- Modificarea legii patrimoniului, elaborarea legii zonelor protejate și a legii mecenatului în cultură și artă.
- Diversificarea prin programe specifice a surselor de finanțare pentru sectorul cultural, în special pentru sectorul independent – cultivarea și promovarea mecenatului.
- Asigurarea unui cadru financiar adecvat specificităților IMM-urilor creative, propice dezvoltării acestora în colaborare cu ministerul de resort.
- Crearea unui sistem educațional coerent cu integrarea curriculei culturale și cu accent pe dezvoltarea abilităților creative în colaborare cu ministerul de resort.
- Susținerea prin programe specifice a mobilității internaționale a artiștilor și operatorilor culturali pentru stimularea prezenței și poziționării pe piața culturală internațională.
- Asigurarea accesului și participării publicului la cultură, cu prioritatea dezvoltării instituțiilor de cultură din mediul rural și din zonele defavorizate. Aceasta include corelarea cu programe culturale interactive, încurajarea amatorilor, educarea publicului tânăr.
- Susținerea prezenței și a rolului Bisericii în societate, pornind de la principiul recunoașterii contribuției Bisericii la binele comun al societății și protejarea diversității religioase.
- Promovarea unui parteneriat activ între stat și culte prin crearea unor centre de asistență socială, încurajând astfel misiunea socială a bisericilor și cultelor.

CAPITOLUL 24. Ap rarea na ional

1. Starea de fapt

Politica de ap rarea na ional a României este determinat , în mod obiectiv, de evolu iile politice, economice, sociale i culturale care au loc pe plan extern i intern.

În ceea ce prive te **influen a mediului interna ional** de securitate actual asupra politicii de ap rarea na ional , pot fi luate în considerare urm toarele caracteristici:

- diversificarea riscurilor i amenin rilor (de natur militar i non-militar) la adresa securit ii na ionale; manifestarea riscurilor i amenin rilor asimetrice, în paralel cu men inerea/reaparirea celor de natur clasic ;
- participarea Armatei României la opera iuni militare conduse de NATO i/sau UE;
- complexitatea situa iei de securitate în regiuni de interes strategic pentru România, în special în zona vecin t ii sale estice (Regiunea Extins a M rii Negre);
- noile tendin e ale rela iilor dintre SUA i F. Rus – rela iile dintre cei doi actori par s se bazeze pe identificarea unor puncte de interes comun i pe realizarea unor în elegeri în domenii de interes strategic;
- manifestarea crizei financiare i economice la nivel global.

Pe plan intern, politica de ap rarea na ional a României poate fi influen at , în perioada urm toare, de o serie de evolu ii generate, în primul rând, de considerente economice:

- constrângerile bugetare generate de criza economic i financiar vor crea dificult i de finan are a domeniului ap r rii;
- acumularea unor restan e succesive în îndeplinirea obiectivelor din domeniul ap r rii – amânarea acestora în anii anteriori determin suprapunerea termenelor de îndeplinit cu cele fixate pentru perioada actual , fapt care conduce la perspectiva cre terii nevoii de finan are. Rectific rile bugetare

din anii 2007-2009 au presupus și o reducere a cheltuielilor de înzestrare cu circa 406 milioane Euro;

- există și unele premise favorabile datorate, pe de o parte, încheierii participării trupelor române în misiunea din Irak - situație care va disponibiliza unele resurse financiare pentru programele din domeniul apărării, iar pe de altă parte, promovării măsurilor de reformă structurală a statului și intrării în vigoare, în perioada următoare, a legilor referitoare la sistemul național de pensii și la salarizarea unitară a bugetarilor care vor avea consecințe și asupra capitolului privind cheltuielile cu personalul în bugetul Ministerului Apărării. Situația concretă din teatrul de operații Afganistan impune însă creșterea participării României în cadrul ISAF cu elemente calitative („multiplicatori de forță”), care vor presupune costuri suplimentare semnificative.

Stadiul de elaborare a documentelor strategice în domeniul apărării:

- Strategia națională de apărare a fost aprobată de Parlament în noiembrie 2008;
- Carta Albă a Apărării este în stadiul de proiect finalizat și revizuit, însă nu a fost supusă aprobării Parlamentului;
- Strategia militară a României se află în stadiul de proiect;
- a fost aprobată Directiva de Planificare a Apărării nr. 10/2010-2015;

Stadiul implementării Strategiei de Transformare a Armatei României:

- se realizează prin planuri de implementare a transformării; în prezent, nu se înregistrează disfuncții majore în derularea acestora.

2. Obiective de guvernare în domeniul apărării naționale

Obiectivul strategic al actului guvernamental în domeniul apărării naționale îl reprezintă dezvoltarea, la un nivel ridicat, a capacității de decizie și acțiune a organismului militar, conform cadrului legislativ, în vederea afirmării intereselor României și valorificării oportunităților, în cadrul comunității europene, euro-atlantice și internaționale.

- Consolidarea profilului României în cadrul NATO;
- Dezvoltarea contribuției României la Politica Europeană de Securitate și Apărare, în calitate de membru UE;
- Angajarea în lupta împotriva terorismului și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă;
- Creșterea contribuției la asigurarea securității și stabilității regionale;
- Transformarea capacității de apărare a României.

Îndeplinirea acestor obiective va avea în vedere următoarele priorități:

1. **îndeplinirea obligațiilor** ce decurg din calitatea de stat membru al NATO și al UE;
2. **continuarea procesului de transformare multidimensională** a Armatei României: cadru instituțional, structură de forțe, flexibilitate a ierarhiei de comandă, planificarea bazată pe capabilități. Scopul fundamental al procesului de transformare în domeniul apărării constă în realizarea unei structuri militare moderne, mobilă, flexibilă, eficientă, sustenabilă, capabilă să își asume și să îndeplinească un larg spectru de misiuni atât pe teritoriul național, cât și în afara acestuia;
3. **înzestrarea Armatei cu sisteme de armamente performante**, în conformitate cu misiunile sale în cadrul NATO, cu nevoile de securitate internă și cu programele majore de înzestrare;
4. **creșterea graduală a ponderii cheltuielilor de înzestrare** astfel încât, pe termen lung, aceasta să reprezinte cel puțin 20% din bugetul MApN, în conformitate cu recomandările NATO, prin menținerea bugetului apărării la un procent apropiat de 2%;
5. **dezvoltarea sistemului de management al carierei individuale** a personalului civil și militar și a sistemului de învățământ militar și **creșterea atractivității profesiei militare**;
6. **creșterea calității vieții personalului** Armatei României, în acord cu realitățile economice interne și cu statutul de stat membru NATO și UE;

7. **eficientizarea proceselor de gestionare a resurselor financiare, materiale și de patrimoniu ale MApN;**
8. **obținerea și menținerea superiorității informaționale** în domeniul informației pentru apărare;
9. **contracurajarea proactivă a vulnerabilităților și a riscurilor și amenințărilor** la adresa securității naționale în domeniul militar.

3. Direcții de acțiune

1. eficientizarea procesului de planificare a apărării, concentrat asupra dezvoltării de capacități pe termen mediu și lung, pentru perioada 2011-2013 în scopul asigurării coerenței tuturor disciplinelor de planificare a apărării și coordonării acestora în mod unitar, având la bază documentul “Linii generale pentru procesul de planificare a apărării în NATO” (Outline model for a NATO defense planning process) prezentat șefilor de state și guverne din țările membre NATO în cadrul Summit-ului de la Strasbourg-Kehl, 3-4 aprilie 2009.
2. adaptarea cadrului legislativ care să corespundă noilor realități instituționale și mediului de securitate internă și externă privind domeniul apărării naționale și sistemul militar;
3. finalizarea revizuirii structurii de forță și a procesului de operaționalizare;
4. dezvoltarea elementelor de infrastructură care să asigure capacități de dislocare, staționare și antrenament pentru forțele naționale și cele aliate, conform conceptului de Sprijin al națiunii gazdă (HNS);
5. crearea unor structuri de comandă și control flexibile;
6. pregătirea forțelor proprii diferențiat și diversificat, pentru misiuni clasice și neconvenționale, inclusiv misiuni antiteroriste, contraproliferare, contrainsurgență și reconstrucție postconflict;
7. realizarea unui cadru comun de acțiune la nivelul tuturor structurilor implicate în procesul de înzestrare, modernizare și operaționalizare a forțelor;

8. stimularea producției interne și adaptarea capacităților existente ale industriei de apărare autohtone la cerințele Armatei și standardele NATO și UE;
9. menținerea și dezvoltarea unei componente a cercetării tehnico - militare ca sursă de consultanță științifică a Armatei;
10. dezvoltarea cooperării internaționale reciproc avantajoase în realizarea sistemelor de armamente și valorificarea oportunităților oferite de mecanismele instituționale în cadrul NATO și UE, în domeniul înzestrării;
11. implementarea noului model de management al resurselor umane care să permită dezvoltarea sistemului motivării profesionale;
12. remodelarea sistemului de salarizare pe baza *Legii unice de salarizare a personalului bugetar*;
13. îmbunătățirea condițiilor de locuit pentru personalul MApN prin facilitarea accesului la credite pentru construirea de locuințe și asigurarea de indemnizații pentru chirie;
14. îmbunătățirea asistenței medicale acordate personalului Armatei României și familiilor acestuia, precum și pensionarilor militari;
15. dezvoltarea asistenței medicale complementare: asigurarea medicală operațională și asigurarea medicală staționară ;
16. reorganizarea sistemului de gestionare a patrimoniului MApN;
17. valorificarea superioară în folosul instituției militare a imobilelor disponibilizate în urma procesului de transformare;
18. adaptarea organizatorică a structurilor financiar-contabile la noile cerințe operaționale;
19. crearea unui sistem logistic integrat, structurat pe fluxuri de distribuție;
20. dezvoltarea capacităților de culegere, prelucrare și diseminare a informațiilor militare pentru asigurarea sprijinului decizional în domeniul politico-militar și militar;

21. prelucrarea și realizarea produselor informative și diseminarea acestora către autoritățile decizionale naționale, aliate și parteneri în acord cu rolul, locul și misiunile specifice domeniului informației pentru apărare.

CAPITOLUL 25. Afaceri europene

Obiective de guvernare

1. Adjudecarea, în cea mai mare proporție posibil, a beneficiilor, îndeosebi de natură financiară, care decurg din calitatea de stat membru.
2. Participarea activă la proiectarea marilor procese instituționale care concurează la construcția europeană.
3. Participarea activă la funcționarea democratică și eficientă a instituțiilor, structurilor și organismelor UE.

Direcții de acțiune

Politici europene

- Procesul de extindere: dezvoltarea pe orizontală a UE trebuie făcută numai cu condiția asigurării prealabile a cadrului instituțional de funcționare a UE; în aceste condiții, România va sprijini toate statele candidate pentru a îndeplini criteriile de la Copenhaga cu privire la pregătirea pentru aderare.
- Procesul de lrgire: extinderea politicilor comunitare la nivelul tuturor statelor membre reprezintă o condiție *sine qua non* pentru activarea efectului de sinergie la nivelul comunității europene; în acest context, România susține ideea extinderii zonei euro la nivelul UE.
- Procesul de adâncire: dezvoltarea pe verticală, instituțională, constituie garanția stabilității și funcționării eficiente a comunității europene; în acest context România susține ratificarea Tratatului de la Lisabona de către toate statele membre.
- Definirea unor poziții clare ale României în ceea ce privește:
 - reforma veniturilor proprii;
 - reconfigurarea priorităților privind cheltuielile bugetare îndeosebi în direcția creșterii coeziunii economice, sociale și teritoriale;
- Politica de coeziune: Menținerea actualelor obiective ale politicii de coeziune a UE și renegocierea acestora pentru perioada 2014-2020 prin care

România s primeasc fondurile necesare sus inerii dezvolt rii economice i sociale.

- Libera circula ie a persoanelor: Sus inem recomandarea Comisiei Europene c tre Statele Membre de a nu impune restric ii privind accesul lucr torilor din noile state membre pe pia a for ei de munc . Mobilitatea lucr torilor este un factor pozitiv care determin cre terea economic , iar statele care nu au aplicat restric ii s-au bucurat de beneficiile economice ale migra iei for ei de munc . Sus inem interesele românilor care lucreaz în Europa i milit m pentru drepturile acestora.
- Cooperarea la Marea Neagr : asumarea un rol activ în regiune, al turi de celelalte state membre ale UE, în solu ionarea unor probleme majore precum lupta împotriva terorismului, securitatea i diversificarea energetic , consolidarea institu ional , dezvoltarea economic i extinderea comunit ii democratice.
- Politica comun în domeniul migra iei: Migra ia trebuie s devin o politic comun a UE, ceea ce nu înseamn c statele membre nu vor mai trebui s aib anumite instrumente la dispozi ie pentru a stopa imigra ia ilegal i traficul de persoane i de asemenea pentru a decide în ce sectoare economice ar trebui s permit angajarea persoanelor cu înalte calific ri provenite din ri ter e.
- Integrarea comunit ii rome: Sus inem necesitatea unei strategii la nivel european de incluziune a romilor. Principiul egalit ii de anse trebuie s stea la baza acestor politici ca o garan ie pentru eliminarea statutului de cet eni de mâna a doua. România va milita i pentru crearea unei Agen ii Europene în domeniul incluziunii romilor, eventual g zduit chiar de ara noastr .